

Lajos KASSÁK

KASSÁK Lajos

PERSONÁLNA BIBLIOGRAFIA

SZEMÉLYI BIBLIOGRÁFIA

LAJOS KASSÁK

Pécsi József felvétele, 1927
Snímka: József Pécsi, 1927

PERSONÁLNA BIBLIOGRAFIA

21. 3. 1887, Nové Zámky - 20. 8. 1967, Budapešť

120. výročie narodenia – 40. výročie úmrtia

Nové Zámky, Knížnica Antona Bernoláka 2007

O B S A H

Predslov	4
Novozámčan Lajos Kassák	5
Vydavateľ Lajos Kassák.....	8
Spisovateľ Lajos Kassák	10
Umelec Lajos Kassák	12
Chronológia života a tvorby Lajosa Kassáka	14
Osobnosť mesta Nové Zámky – Lajos Kassák ... vybrané podujatia k 120. výročiu narodenia a 40. výročiu úmrtia	22
Lajos Kassák vo fonde knižnice	
- bibliograficko-životopisná kartotéka.....	47
... články v novinách.....	47
... knihy Lajosa Kassáka.....	50
... biografie.....	51

Predslov

V roku 2007 si pri príležitosti 120. výročia narodenia a 40. výročia úmrtia na mnohých miestach po celej Európe spomenú rôznym spôsobom na osobnosť Lajosa Kassáka ako čelného predstaviteľa avantgardného umenia v stredoeurópskom kontexte, známeho vydavateľa, redaktora, spisovateľa, umelca a revolucionára, ktorý stál vždy v prvých radoch revolúcie.

Životná púť Lajosa Kassáka je rozsiahla. Lajos Kassák sa svojou básnickou tvorbou zaradil medzi najvýznamnejších maďarských básnikov, svojou umeleckou tvorbou k popredným moderným umelcom v Európe, svojím pokrokovým myslením a postojom k životu, človeku a jeho práci medzi popredných revolucionárov svojej doby.

Lajos Kassák sa narodil v Nových Zámkoch, tu žil do svojich 17 rokov. Na Lajosa Kassáka spomína naše mesto ako na osobnosť celoeurópskeho formátu.

Lajos Kassák jubiluje.

Knižnica Antona Bernoláka v Nových Zámkoch sa rozhodla pri tejto príležitosti vydať jeho personálnu bibliografiu v jazyku slovenskom i maďarskom.

Naším cieľom bolo bližšie priblížiť život a tvorbu nášho významného rodáka.

Novozámčan Lajos Kassák

Lajos Kassák, ktorý svoje rodné mesto Nové Zámky opustil navždy ako 17 ročný sa k rokom detstva a mladosti vracia v spomienkach.

Spomína aj pri kaviarenských stretnutiach a besedách. Účastníci sa pýtajú na roky jeho mladosti a on im rozpráva o tom, že sa narodil v Nových Zámkoch, o ospalom meste, kde bol zámočníckym učňom. Účastníkom približuje staré Nové Zámky, oživuje mŕtvych.

Lajos Kassák:

„ ...už neviem presne kedy som odišiel odtiaľ, asi ako 14 ročný. Spomínam na vysokú kostolnú vežu, na ulice, v ktorých majiteľ sódovárne Porjesz prepravoval svojim neposlušným koňom vlastnoručne vyrobenú sódu, ale my - deti sme sa ani len neodvážili k nemu priblížiť, lebo to bol veľmi vysoko vážený človek ...“

Lajos Kassák zamýšľajúc sa pokračuje:

„ ...myslím si, aj na mne sa osvedčuje, že nikto nemôže byť prorokom v rodnej zemi. Bez skromnosti môžem povedať, že z moderných spisovateľov v medzinárodnom meradle, mňa poznajú najviac, a moje doterajšie práce sú preložené do ôsmich jazykov. Otázka je, či Novozámčania zostali ospalými, a či ja som sa stal takým bláznom, že odpútal som sa od nich bez pút, alebo ma zabudli - vynechali z ich života? Často myslím nato, že zorganizujem besedu vo svojom rodnom meste, ved' predsa len, dobré by bolo pozrieť si to staré hniezdo, stretnúť sa s tým zbitým, vysmiatým alebo váženým človekom zoči voči, ale akosi som sa vždy vzdal tejto myšlienky.

Mám pocit, že Novozámčania hmlisto na mňa spomínajú, vedia, že mám dve nohy, dve oči a dve uši, jedným slovom tak trochu im podobným človekom som i ja. V žiadnom prípade by neverili, že čítajúc by som im vedel niečo zaujímavého povedať - ved' oni sa o nič zaujímavé nezaujímajú, nechcú nič nového. Môže byť, že tak vzdialený som zlomysel'ný, môže byť, ale to je isté, že keby som rozprával o nich, tak ako ich ľúbim, tak by som bol oveľa viac zlomysel'nejší. Voči tým som najprísnejší, koho najviac ľúbim ...“

Lajos Kassák mal rád svoje rodné mesto, držal sa ho. Vypovedajú o tom jeho básne o rodnom meste, romány, v ktorých sa odohrávajú príbehy vsadené do tohto prostredia.

Nové Zámky nezabudli, vedeli a vedia o Lajosovi Kassákovi, ktorý sa pre Novozámčanov stal pojmom, osobnosťou európskeho formátu, ktorá si ich obdiv i úctu zaslúži. Mesto si Lajosa Kassáka váži, mesto ho pri

rôznych príležitostiach, hlavne pri životných jubileách do rodného mesta pozýva, elita mesta ho víta, a pracujúci občania tiež. Lajos Kassák rád sa s nimi stretáva a diskutuje. Stretáva sa s mládežou, diskutuje o surrealizme s prezidentom Masarykom, navštevujú ho od nás umelci a spisovatelia, v Čechách vydávajú jeho autobiografiu Život jedného človeka v preklade Magdy Reinerovej, v jazyku českom.

1937 - 50. výročie narodenia Lajosa Kassáka

- prichádza na pozvanie z Československa a má rad prednášok na tému - Moje literárne krédo, aj v Nových Zámkoch má prednášku

- pri ZO Csemadok pôsobí Mládežnícky klub Lajosa Kassáka

1967 - 80. výročie narodenia Lajosa Kassáka

- mesto organizuje oslavy jeho narodenín, na ktoré žiaľ pre chorobu nemôže prísť

- od Národného výboru mesta Nové Zámky dostáva Čestné uznanie, ktoré preberá jeho manželka

Jeho pamiatku chráni a pripomína aj:

- pamätná tabuľa, ktorá je umiestnená na budove bývalého gymnázia (kde študoval), na ulici Kassáka (teraz sídlo Združenej strednej školy dopravy a služieb)

- stála expozícia Lajosa Kassáka, ktorú tvorí 32 obrazov a grafík, vzácne knihy, časopisy a dokumenty (1940 - 1965) od Kláry Kassákovej, vdovy po umelcovi, výstava je sprístupnená v Galérii umenia, na Björnsonovej ulici v Nových Zámkoch (1986, 2004)

1987 - 100. výročie narodenia Lajosa Kassáka

- jeho pamiatku si uctili akciou Hommage á Kassák - 1987, iniciátorom bol Juraj Meliš, rodák z Nových Zámkov, ktorý listom oslovil niekoľkých českých a slovenských kolegov výtvarníkov, poetikov blízkych avantgardnému umeniu a požiadal ich, aby si grafikou, alebo maľbou o rozmere 60x60 cm uctili pamiatku moderného umelca, ktorý pochádza zo Slovenska, z Nových Zámkov. Na výzvu reagovalo 48 umelcov. Starostlivo zhromaždenú umeleckú kolekciu odovzdali na Konzuláte Maďarskej ľudovej republiky v Bratislave ako dar Múzeu Lajosa Kassáka v Budapešti

1993 - 105. výročie narodenia a 25. výročie úmrtia

- umiestnenie sochy - busty Lajosa Kassáka na Hlavnom námestí v Nových Zámkoch, autorom je Miklós Borsos, v súčasnosti je socha umiestnená v priestoroch Galérie umenia v Nových Zámkoch

- vydanie knihy Kassák Lajos: Érsekújvár /Nové Zámky/. Zostavovateľ Ferenc Csaplár. Budapešť, Múzeum Kassáka 1992.

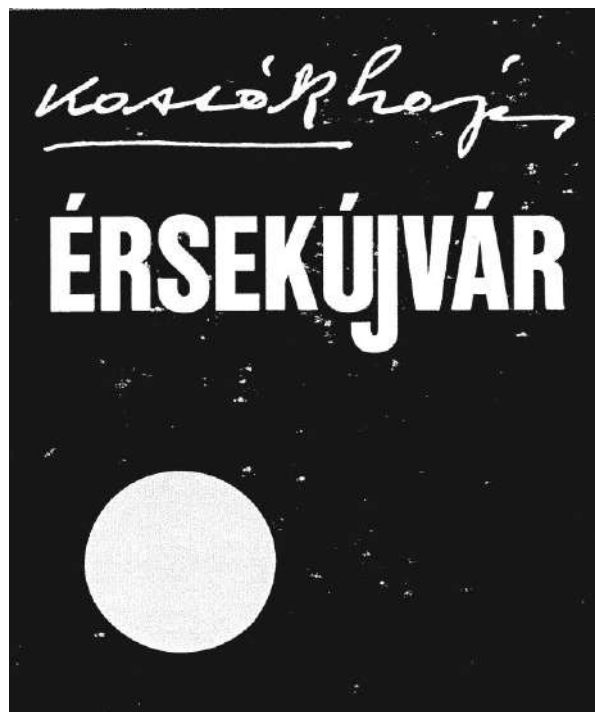
2002 – 115. výročie a 35. výročie úmrtia

- medzinárodný umelecký festival a výstavy v Bratislave, v Nových Zámkoch pod názvom - Kassák a Madi dnes

2006 - k blížiacemu sa 120. výročiu narodenia a 40. výročiu úmrtia

- odhalenie bronzovej sochy Lajosa Kassáka v Nových Zámkoch na pešej zóne – Korze na Banskobystrickej ulici, autorom je Tibor Szilágyi. Je to dar OZ Nové Zámky NAARDEN „duchovný most“ mestu Nové Zámky. Lajos Kassák je na prechádzke rodným mestom, zo zdvihnutým tzv. Kassákovským klobúkom zdraví Novozámčanov

/In. Kassák Lajos: Érsekújvár /Nové Zámky/. Zostavovateľ Ferenc Csaplár, jazyk maďarský. Budapešť Múzeum Kassáka 1992. 1. vyd. 64 s. - In. LAJOS KASSÁK 1887 - 1967. Autor textu Ferenc Csaplár. Bratislava, SNG 1992. 8 s. - In. KASSAK SZÜLETESNAPJAI 1917-1967 „/Kassákove narodeniny/ Zostavovateľ Ferenc Csaplár, jazyk maďarský. Budapešť, Múzeum Kassáka 2005. 32 s./

Vydavateľ Lajos Kassák

Lajos Kassák v roku 1915 zakladá ostro protivojnový časopis A TETT (ČIN), okolo ktorého sa zhromaždili pokrokoví spisovatelia: Komját, Lengyel, Barta, Révai a i. Vystúpenia tejto avantgardnej maďarskej skupiny na čele s Kassákom boli vyhrotenejšie antitradičné, výrazne generačné, programové a ideologické. Boli to vystúpenia sociálne a socialisticky zmýšľajúcich a cítiacich ľudí.

V časopise boli uverejnené i články namierené proti monarchii, ktoré boli posúdené ako nebezpečné a prokuratúra vydávanie časopisu definitívne zakázala.

Lajos Kassák bol odhodlaný nevzdať sa svojho presvedčenia. V novembri 1916 zakladá nový literárny i umelecký časopis MA (DNEŠOK). Ako redaktor časopisu a čelný predstaviteľ avantgardného maďarského hnutia organizuje výstavy, literárne fóra, vydáva knihy. Priestor dáva dielam J. Mattisa Teutsch, L. Tihanyiho, L. Gulácsyho, prezentuje obrazy, grafiky, sochy svetoznámych umelcov: V. Beneša, M. Pechsteina, P. Picassa, U. Boccioniho ako i hudobné diela B. Bartóka, Z. Kodályho.

Toto krátke obdobie socialistickej revolúcie, bolo možné nazvať horizontom maďarského avantgardizmu po stránke ideologickej i teoretickej.

Maďarskí avantgardní umelci stáli v prvých radoch revolúcie. Ich teoretické úvahy, ako aj „umelecké výkriky“ plné pátosu i opojenia z revolúcie, boli v úplnej harmónii s ich občianskym postojom.

V roku 1919 vydávanie časopisu v Maďarsku zakazujú.

Vo vydávaní časopisu pokračuje vo Viedni, kde po páde Maďarskej republiky rád emigroval v roku 1920.

V tomto období vystupuje Kassák ako kultúrny politik, ktorý sa kriticky vyjadruje k politickej situácii v Maďarsku a píše o experimentoch nového umenia vo všetkých kultúrnych oblastiach.

Rozbieha vydávanie nového časopisu 2x2. Vyšlo jediné číslo tohto časopisu.

V novembri 1926 sa vracia do Budapešti. Prehodnocuje svoje vlastné estetické teórie a prejavuje sa ako ich zrelý realizátor - umelec.

V decembri rozbieha nový časopis Dokumentum (Dokument), ktorý sa stal fórumom surrealizmu. Jeho vydávanie po roku a pól sám zastavil, nakoľko sa nestretol takmer so žiadnym ohlasom.

Pod názvom MUNKA (PRÁCA) zakladá v roku 1928 ďalší časopis, ktorý nebol ani tak literárny a umelecký, ako skôr spoločenský. Zaoberal sa rôznymi otázkami od pedagogiky, spoločenských vied, filozofie až po umenie a za krátky čas si získal čitateľskú základňu, hlavne medzi odborárskymi robotníkmi a univerzitnými študentmi.

Tento časopis žil 10 rokov bez akejkol'vek vonkajšej podpory. Zanechal výraznú stopu v duchovnom živote mladých a prebudil ich záujem.

V Maďarsku sa spustila tzv. ilegálna činnosť mládeže.

„Kníšu sa doráňané ohnivé steny, len do toho, dvíha sa prach z hrdzavej zeme tvrdej ako mäso, nosom, ústami, ušami načerpávam do seba drásajúci lomoz, napája ma tečúce červené slnko, dlaňami uchopím praskajúce remene, len do toho, nech sa moja sila rozprskne po vesmíre a v mojich žilách nech hučí, duní, preháňa sa závratný rytmus práce” (KASSÁK)

Kassák:

„Uprostred strádania a zápasov sme prežili dni a roky svetovej vojny a prišiel okamih oslobodenia. Pre mňa toto obdobie znamenalo, že som sa znova dostal k redaktorskej práci. Redigoval som oficiálny časopis Maďarskej umeleckej rady pod názvom „Tvorba”. Svojím zjavom, príspevkami a typografiou to bol absolútne moderný časopis. Ako propagačný materiál sme ho poslali do zahraničia a dostali sme v tejto súvislosti veľmi pekné listy. Zračilo sa v nich prekvapenie nad tým, že v povojnovom Maďarsku dokážu vyprodukovať takýto časopis. V roku 1948 časopis zakázali. Do jeho redakcie som už dochádzal z Békásmegyere, kde som pracoval, pretože môj budapeštiansky byt bol v ruinách a ja som sa musel vysťahovať. Boli to ťažké roky, navonok som sa stiahol z literárneho a výtvarného života, ale v podstate som naďalej pokračoval vo svojej práci. Literárne som tvoril do písacieho stola a výtvarne som svoje obrazy obracal tvárou k stene”.

/In. JAROSLAVA PAŠIAKOVÁ: LAJOS KASSÁK. Vývojové problémy a tendencie maďarskej avantgardy. Bratislava, UK 1973. 1. vyd, 246 s. In. Lajos Kassák majster obrazovej architektúry (MADI art periodical No4); In. Csaplár Ferenc: KASSÁK Lajos. Megjelent Kassák Lajos halálának 35 évfordulóján (Vydané z príležitosti 35. výročia úmrtia Lajosa Kassáka). Budapest – Budapešť, Kassák múzeum és archívum- Múzeum a archív Lajosa Kassáka 2002. 4 s./

Spisovateľ Lajos Kassák

Čelný predstaviteľ umeleckej avantgardy vojnového obdobia. Toto svetové umelecké hnutie bolo neobmedzené národnými, štátnymi a jazykovými hranicami. Genéza maďarskej avantgardy je spätá s najprogressívnejšími politickými myšlienkami a triednym hnutím vo vtedajšom Rakúsko-Uhorsku. Bolo historicko-logickým dôsledkom, že po páde Maďarskej republiky rád museli najangažovanejší predstavitelia avantgardy opustiť vlasť, keď chceli zachovať svoju existenciu.

Prvé obdobie od roku 1915 do maďarskej komúny je pozoruhodné Kassákovou kultúrno-politickou publicistikou.

Maďarskej verejnosti sa predstavuje ako ničiteľ starých spoločenských i umeleckých konvencií, teoretik nového umenia, ktoré sa jeho zásluhou veľmi skoro prenieslo do maďarskej literatúry, teoretický tvorca nového „životného ideálu“. V maďarských reláciách autor definície „kolektívneho individua“ ako nového ľudského typu.

Druhé obdobie, ktoré spadá do krátkeho obdobia socialistickej revolúcie možno nazvať horizontom maďarského avantgardizmu po stránke ideologickej i teoretickej. Vtedy stáli maďarskí avantgardní umelci v prvých radoch revolúcie.

Tretie obdobie po roku 1919 do roku 1926 spadá väčšinou do emigrácie (Viedeň, Paríž) a charakterizuje ho opadnutie revolučnej vlny, únava, depresia aj v pokrokovom tábore. V tomto období vystupuje Kassák ako kultúrny politik, ktorý sa kriticky vyjadruje k politickej situácii v Maďarsku a píše o experimentoch nového umenia vo všetkých kultúrnych oblastiach.

Štvrté obdobie, po návrate z emigrácie (1926) prehodnocuje Kassák vlastné estetické teórie a prejavuje sa ako ich zrelý realizátor umelec a to v oblasti výtvarnej, práve tak, ako aj v literatúre.

Jedným zo „základných kameňov viery v budúcnosť“ bol a zostal i Lajos Kassák, tvorca, teoretik i organizátor avantgardného umenia v Maďarsku.

Podarilo sa mu zhromaždiť okolo seba skupinu umelcov, ktorí svojím vzťahom k životu a k umeniu významne prispeli k vytvoreniu morálky, filozofie i estetiky avantgardy.

V Kassákovskej poézii deštrukciu starej formy nahradzuje nová konštrukcia. Uvoľneným slovným spojeniam znovu vtlačá pevný poriadok a zmysel, nerešpektuje štruktúru gramatiky, ale štruktúru celej básne. V porovnaní so

západoeurópskymi abstraktnými básnikmi nie je teda nikdy celkom iracionálny a už vôbec nie len deštruktívny.

Kassákove básne sú strohé, prísne konštrukcie, v ktorých sa forma i obsah vzájomne podmieňujú. Nemožno však poprieť, že sú tiež textami pre ucho. Zvláštnosťou je stavba jeho veršov, tzv. voľný verš.

Kassák je tým básnikom, ktorý svoj vzťah k ľuďom nezapiera. Bol len prísny, nezhovievavým sudcom druhých, ale aj samého seba.

Kassák ako básnik, ktorý sa pýta prečo žije, na čo je na svete, je stále znepokojovaný, nespokojný, stále v pohybe. Preto ani jeho videnie sveta nemôže byť strnulé, statické. Kassákove básne sa rozrastajú v rieky myšlienok, vo forme voľných asociácií, ktorých reguláciu zabezpečuje prísna lyrika kassákovského verša. Jeho verš nie je ťažkopádny, ale ani ľahký. Konštrukcia kassákovských básní je vertikálno-výšková. Kassákova poézia je moderná práve civilným, nepatetickým prístupom ku komplikovanosti životných javov. Kassák sa stáva čoraz obľúbenejším spisovateľom. Popri básnickej tvorbe píše romány, poviedky novely, v ktorých sa prejavuje ako dobrý naturalistický spisovateľ, ktorý do hĺbky ukáže život ľudí práce.

/In. Pašiaková Jaroslava: LAJOS KASSÁK. Vývojové problémy a tendencie maďarskej avantgardy. Bratislava, UK 1973. 1. vyd. 243 s/

Je to lámanie chleba nad dubovým stolom,
polovica mne, polovica tebe a s láskou spomíname na tých,
ktorí odišli z tejto zeme,
toto všetko sú len slová, nocou splašení
vtáci prchajú kdes' do hlbocizných vôd
alebo na nekonečné polia,

márne ich posielam k tebe, ty spíš a vietor
vkíza skulinou, aby ťa prikryl stínom a prachom na veky,

dotýkam sa ťa, ty však spíš ďalej, posol prichádza k tebe
cez mosty a ani jeho nevidíš, trebárs' je zo svetla a
obzory sa otvárajú pred jeho krokom,

v kolíske svojich dlaní ťa kolembám, vstaň, vstaň
jediný kvietku života,

ešte hodinu a vlaky odídu, ešte hodinu a tento dom
vychrlí zo seba zbierku našich spomienok,

čierne mraky sa zastavili na svojich prstoch,
nad mestom kývajú ako znavené zvieratá nebies,
čosi mám o tebe myslieť, ved' som ti už všetko odpustil,
kto zoslal na mňa pochyby a zármutok, ktorý ma obklopuje,

nepamätám sa na udalosť, ktorá dokázala moju slabosť,
žena, ktorú som prvú stretol, ma pobozkala potom prepustila
bez toho, že som mohol viac na ňu pozrieť

na križovatke stojím už od večnosti a márne volám toho
koho by som sa chcel dotknúť,

hviezda nakúka ku mne, kým hvizdí vietor a dážď
otlíka kvety stromov.

/Báseň L. Kassáka v preklade D. Okáliho?/

Umelec Lajos Kassák

Lajos Kassák sa prostredníctvom svojej tvorby stal priekopníkom umeleckého hnutia celoeurópskeho významu.

Patril k tej európskej umeleckej generácii, ktorá sa neuspokojovala s obmedzeným pohľadom na svet. Mnohí umelci tejto doby sa umelecky prejavovali v niektorých odvetviach umenia súčasne /Jean Cocteau, Hans Arp, Vítezval Nezval /. Len tak si možno z časového odstupu uvedomiť veľký rezervoár síl tejto generácie.

Vo výtvarníctve najpozoruhodnejšie experimenty realizovala skupina umelcov Bauhaus, ktorej sídlo bolo najskôr vo Weimare a neskôr v Dessau.

Lajos Kassák úzko spolupracoval s výtvarníkmi Bauhausu, predovšetkým s László Moholy-Nagyom. Toto obdobie je významnou kapitolou vo vývoji Kassákových estetických názorov.

Kassák:

„V roku 1921 som vytvoril svoje prvé konštruktivistické obrazy. Môj spoločenský postoj a umelecké presvedčenie sa formovalo na základe zákonov architektúry. Preto som svoje obrazy nazval obrazovou architektúrou. Nie náhodou, charakterizovalo ich hľadanie rovnováhy, čistota a exaktnosť.

Obrazová architektúra sa na nič nepodobá, nič nevyrozpráva, jednoducho jestvuje, podobne ako sú ohraničené mestá, oboplávateľné moria a preblúditeľné lesy

Vytvoril som typografické kombinácie, mám obrazy, ktoré ma lákajú k dadaistom, šiel som ich cestou. Potom nasledoval automatizmus snov a surrealizmus, s ktorým som cítil spriaznenosť, pretože rozprával aj o veciach využitelných, približoval veľkosť kozmu a v rámci neho aj náš život.

Tvoril som dadaistické obrazy, robil som typografické kombinácie a koláže. Neviem, či mi to slúži alebo neslúži ku cti, ale isté je, že v 1922 som sa zaoberal aj divadelným výtvarníctvom.

Som človek inklinujúci k prírode a tam som sa ocitol priamo uprostred nej. Vplyv prírody sa začínal odzrkadľovať v mojich básňach i na mojich obrazoch. Niežeby som zablúdil do naturalizmu, ale nechal som prírodu bezprostredne na seba vplývať. Toto obdobie sa nieslo v znamení cyklu lyrickejších, jemnejších vyznaní, ktoré tvoria približne stred mojej umeleckej dráhy.

Neobišiel ma ani úspech, moja práca sa stretáva s uznaním. Doma som známejší ako básnik, v zahraničí ako výtvarník. V zahraničí som mal veľa výstav, moje obrazy sú inštalované v mnohých svetových múzeách. O mne

i svetoznámom Viktorovi Vasarelym vyšiel spoločný album, ktorý prináša šesť farebných obrazov odo mňa a šesť farebných obrazov od neho, odo mňa Manifest z roku 1922, od neho Manifest z roku 1960. Patril ku generácii, ktorá nasledovala po mne a tiež sa zaoberal konštruktívnym umením. Rozdiel medzi nami je len v tom, že ja reprezentujem stabilitu, on pohyb.

Stojím pred svojimi obrazmi, pred obrazmi, ktoré som priviedol na svet s veľkým úsilím, ale bez potu, v priaznivej hodine jedného z mojich priaznivých dní, vo svetle a tichu, tak vzdialený od všetkého, tak nedosiahnuteľný z reálneho sveta. Trápila ma rovnaká túžba ako trápí panny, oťažievala vo mne tá istá nehybnosť, aká je v kameňoch, a predsa som pod vplyvom vábivých dial'av vzlietol k farbe, tvaru, línii, ktoré v sebe nesú moju nesmrteľnosť. Teraz som tu, pred obrazom, ktorému chýba tak málo k dokončeniu. Sedím, zdá sa, akoby som oddychoval, ale o tom nemôže byť ani reči.

Zmocňuje sa ma napätie, vediem dialóg so svojím obrazom. Položím otázku, obraz odpovedá. Povie mi, akú neúplnosť na sebe, v sebe cíti. Nato mu ja odpovedám tak, že vezmem štetec, pokúsim sa ho utíšiť a zdokonaľiť obraz. Je to veľmi zaujímavý spôsob práce. Stotožňujem sa so svojím obrazom a dokážem sa uspokojiť iba vtedy, keď ma k sebe pustí a ja sa k nemu dokážem priblížiť. On je ja, ja som on. Obraz sa od mňa neodpúta, obraz ma prezentuje”

/In. Lajos Kassák majster obrazovej architektúry (MADI art periodica! No4); In. Jaroslava Pašiaková: Lajos Kassák. Bratislava, UK 1973. 1. vyd., 246 s./

Salvador Dali 1 964 Kollázs, papír 290x394 mm (Kassák Múzeum)

Chronológia života, udalostí a tvorby Lajosa Kassáka

- 1887 (21. marca)** - narodil sa v Nových Zámkoch (Slovensko)
- 1900 – 1903**
- zámočnícky učeň
 - kovorobotník
 - vo voľnom čase maľuje krajinky a zátišia
- 1904 – 1907**
- odchod do Budapešti (Maďarsko)
 - kovorobotník, pracuje vo viacerých strojárenských spoločnostiach
 - zapája sa do robotníckeho hnutia
 - sebavzdeláva sa, veľa číta
 - organizuje štrajky
 - stáva sa nezamestnaným
 - začína písať básne
- 1908**
- oboznamuje sa s básnickou tvorbou Adyho, Kosztolányiho, Babitsa a Juhásza
 - vychádza jeho prvá báseň
 - žije s Jolanou Simonovou
- 1909**
- cez Rakúsko, Nemecko a Belgicko odchádza do Paríža
 - oboznamuje sa s európskym umeleckým a spoločenským svetom
 - píše básne
 - v Nemecku sa dostáva do konfliktu so zákonom, ako nebezpečný anarchista je vypovedaný z krajiny
 - v decembri sa vracia do Budapešti
- 1910 – 1911**
- časopisy ako Független Magyarorszá (Nezávislé Maďarsko) a Népszava (Hlas ľudu) uverejňujú jeho básne a novely
- 1912**
- v Nových Zámkoch mu umiera otec
 - dopisuje svoj román Misilló királlysága (M. kráľovstvo), ktorý vyšiel v roku 1918
 - vychádza jeho novela Életsiratás (Oplakávanie života)
- 1913**
- oboznamuje sa s výtvarným umením futuristov a expresionistov
 - napíše novelu Anarchistatemetés (Anarchistický pohreb)
 - zaujíma sa o drámu
 - vychádza jeho divadelná hra Fehér Éjszakák (Biele noci)

- 1914**
- vychádza jeho kniha Isten báránykái (Ježišove ovečky), ktorá obsahuje tri jednodejstvé hry
 - nadväzuje spojenectvo s Lajosom Gulácsym
 - stáva sa členom jednej antimilitaristickej skupiny
 - kritizuje európske sociálno-demokratické strany za ich politiku, ktorou podporujú vojnu
 - píše básne o vojne
- 1915**
- vychádza jeho prvá básnická zbierka Eposz Wagner maskjában (Epos vo W. maske)
 - zakladá časopis Tett (Čin)
 - organizuje hnutie
- 1916**
- v auguste vychádza medzinárodné číslo časopisu Tett (Čin) – (1915 – 1916)
 - v októbri vydávanie časopisu kvôli nebezpečnému obsahu zakazujú
 - v novembri vydáva nový časopis Ma (Dnešok)
- 1917 – 1918**
- vydáva antológiu Új költők (Noví básnici)
 - stáva sa čelným predstaviteľom maďarského avantgardného hnutia
 - organizuje výstavy, literárne fóra, vydávania kníh
 - vychádzajú jeho novely Egy szegény lélek megdicsőülése és még 7 novella (Oslava jednej chudobnej duši a ešte 7 noviel) a Khalabresz csodálatos púpja (K. podivuhodný hrb)
 - stáva sa členom Vörösmartyho akadémie
- 1919**
- vychádza jeho próza Tragédiás figurák (Tragikomické figúrky) a básnická zbierka Hirdetőoszloppal (S oznamovacím stĺpom)
 - stáva sa členom Maďarskej republiky rád
 - pracuje v Národnom výbore pre verejné školstvo
 - je členom Direktória spisovateľov
 - podporuje diktatúru proletariátu
 - pád Maďarskej republiky rád
- 1920**
- emigruje do Viedne
 - vydáva básnickú zbierku A máglyák énekelnek (Hranice spievajú)
 - vydáva naďalej časopis MA (Dnešok)
- 1921**
- vychádza jeho básnická zbierka Világanyám (Svet, mať moja) a novela A novellás könyv (Kniha noviel)
 - napíše epos A ló meghal a madarak kirepülnek (Kôň umrie, vtáky sa rozletia)
 - vybuduje široký okruh stykov s európskymi avantgardnými hnutiami

- 1922

 - vypracuje teóriu programu maďarského konstruktivizmu
 - vychádza jeho mapa akvarelov Képeskönyv (Obrazová kniha) a album kresieb Durmapa (D. album)
 - v spolupráci s László Moholy-Nagyom vydáva antológiu Új művészek (Noví umelci)
 - zakladá časopis 2x2
- 1923

 - cestuje do Československa, navštívi Prahu, Košice
 - vychádza jeho výber básní a grafík preložený do nemeckého jazyka, ďalej nová básnická zbierka
- 1924

 - vydáva antológiu básni pod názvom 1924
 - navrhuje plagáty a drobnú tlač
 - noviny Nyugat (Západ) uverejňujú úryvky z jeho autobiografie Egy ember élete (Život jedného človeka)
 - vo viedenskej Würthle galérii (Rakúsko) má 1. výstavu
 - v berlínskej Sturm galérii (Nemecko) má 2. výstavu
 - zúčastňuje sa medzinárodnej spoločnej výstavy Moderní umelci v Bukurešti (Rumunsko)
 - vydávanie časopisu Ma (Dnešok) je v Maďarsku zakázané
- 1926

 - vychádza jeho básnická zbierka Tisztaság könyve (Kniha čistoty)
- 1927

 - zakladá nový časopis Dokumentum (Dokument)
 - vychádzajú prvé tri diely autobiografie Egy ember élete (Život jedného človeka) (1927-1939)
 - pre nedostačujúcu odozvu sám zastavuje ďalšie vydávanie časopisu Dokumentum (Dnešok) (1926-1927)
 - vystavujú jeho diela na medzinárodnej výstave umeleckej reklamy v mannheimskom Kunsthalle (Nemecko)
- 1928

 - vystavuje v budapeštianskej Mentor galérii
 - zakladá časopis Munka (Práca)
 - organizuje hnutie, ktoré sústreduje ľavicovo pokrokovu zmýšľajúcich spisovateľov, umelcov, študentov a pracujúcu mládež
- 1929

 - jeho práce uverejňujú viaceré noviny a časopisy
 - vychádza jeho román Marika, énekelj (Marika, spievaj) a Angyalföld (A. – názov budapeštianskej robotníckej štvrte)

- 1930
 - cestuje do Bratislavy a Nových Zámkov, kde na jeho počesť organizujú autorský večer
 - je aktívnym členom spoločenského, kultúrneho a umeleckého života
- 1931
 - vystavuje v amsterdamskom Stedelijk múzeu (Holandsko)
 - vychádza jeho zbierka 35 vers (35 básní), román Megnőttek és elindulnak (Vyrástli a rozídu sa)
- 1932
 - kvôli básni Szolgálok élete (Život sluhov) je zahájené trestné stíhanie voči jeho osobe
 - je omilostený
 - vychádza román Munkanélküliek (Nezamestnaní)
- 1933
 - cestuje do Bratislavy, kde hrajú jeho drámu Gorkij, spoluautor hry Józseff Nádash, a hru A viharadár (Vták víchrice)
 - vychádza zbierka poviedok Menekülőök (Utečenci), román A telep (Usadlosť) a dielo Napjaink átértékelése (Prehodnotenie súčasnosti)
- 1934
 - vychádza román Az utak ismeretlenek (Cesty sú neznáme)
 - za protispoločenskú literárnu činnosť zahajujú voči jeho osobe trestné stíhanie
- 1935
 - cestuje do Bratislavy, prednáša
 - vychádza básnická zbierka Földem, virágom (Zem moja, kvet môj)
- 1936
 - za zväzok Kommün z autobiografickej knihy Egy ember élete (Život jedného človeka) je odsúdený na mesiac väzenia a tri roky nesmie byť aktívny vo veciach verejných
 - vychádza román Akik eltévedtek (Tí čo zablúdili) a zbierka poviedok Három történet (Tri príbehy)
- 1937
 - Hudobná akadémia organizuje autorský večer na počesť jeho 50. výročia narodenia
 - cestuje do Československa, kde má rad prednášok pod názvom Irodalmi pályafutásom (Moja literárna dráha)
 - vychádza básnická zbierka Ajándék az asszonyinak (Dar žene) a zozbierané listy Anyám címere (Matkin erb)
- 1939
 - jeho diela vystavujú v parížskej Charpentier galérii (Francúzsko)
 - vychádza román Egy kosár gyümölcs (Košík ovocia) a básnická zbierka Fűjjad csak furulyádat (Hraj ty len na tej svojej fujare)

- je nútený ukončiť ďalšie vydávanie časopisu Munka (Práca) (1928 – 1939)
 - je znovu odsúdený
- 1940**
- vychádza román Azon a nyáron (Vtedy v lete) a básnická zbierka Sötét egek alatt (Pod tmavými oblohami)
 - stáva sa korešpondentom Kelet népei (Ľud východu)
 - publikuje v novinách Magyar nemzet (Maďarský národ)
 - svojím rukopisom prispeje k vydaniu kalendára Szellemi Honvédelem Naptára (Duchovný vlastenecký kalendár) a antifašistickej antológie Írok a viharban (Spisovatelia vo víchrici)
 - žije s Klárou Kárpáti
 - na 2 mesiace je uväznený
 - vo svojich novinových článkoch protestuje proti príprave tretieho židovského zákona, proti jeho ustanoveniam
- 1941 - 1942**
- vychádza básnická zbierka Szombat este (Sobota večer), romány Egy emlék hálójában (V pasci spomienky), Virág Balázs (Kvet B.) a Hídépítők (Stavitelia mostu), zbierka poviedok Emberek, sorsok (Ľudia, osudy)
 - pripravuje rad reportáží o maďarských výtvarných umelcoch, ktoré vydáva pod názvom Vallomás tizenöt művészről (Výpoveď o pätnástich umelcoch)
- 1943**
- publikuje v časopise Új idők (Nové časy)
 - vychádzajú romány Egy álom megvalósul (Splní sa jeden sen), Karácsonyiék (Karáčioniovci), Dráma az erdőben (Dráma v hore) a Közélgő viharok (Blížiace sa víchrice)
- 1944**
- z čias nebezpečenstva a obliehania Budapešti píše denník, ktorý vydáva pod názvom Kis könyv
 - haldoklásunk emlékére (Malá kniha na pamiatku nášho umierania)
- 1945**
- až po vojne, v novom kultúrno-verejnom živote a prostredí sa mu dostáva uznania a nových úloh
 - je redaktorom znovu vydávaného časopisu Új idők (Nové časy)
 - stáva sa členom Spolku novinárov, vedenia Maďarského spolku spisovateľov, Literárneho odborného zväzu - výboru maďarských umelcov, spolupredsedom maďarského PEN klubu

- 1946
 - otvára výstavy, usporadúva literárne prednášky a prednášky o výtvarnom umení
 - ožení sa s Klárou Kárpáti
 - ku Dňu knihy vychádza jeho zozbieraná zbierka básní
 - stáva sa vedúcim úradu na Ministerstve verejného školstva a náboženstva
- 1947
 - je ocenení Diplomom Baumgartena a Pamätným listom Mikszáta
 - dostáva ocenenie od Hudobnej akadémie, ktorá organizuje autorský večer pri príležitosti 60. výročia jeho narodenia, vydávajú jeho pamätnicu Hatvan év (Šesťdesiat rokov), vydajú jeho zozbierané básne
 - vychádza jeho štúdia Képzőművészetünk Nagybannyától napjainkig (Naše výtvarné umenie od N. po súčasnosť)
 - rozbieha vydávanie časopisu Alkotás (Tvorba)
 - stáva sa členom výboru pre umenie pri Sociálnodemokratickej strane
- 1948
 - rediguje kultúrny časopis Kortárs (Súčasník)
 - vychádza jeho zbierka Dal a kenyérről (Pieseň o chlebe), romány Egy lélek keresi magát (Duša sa hľadá) a Mögötte áll az angyal (Za ním stojí anjel)
 - v Národnom divadle hrajú jeho divadelnú hru És átlépték a küszöböt (A prekročili prah)
 - stáva sa poslancom Maďarského parlamentu
 - stáva sa členom Maďarskej robotníckej strany
 - časopisy Alkotás (Tvorba) a Kortárs (Súčasník) zanikajú
- 1949
 - vychádza básnická zbierka Szegények rózsái (Ruže chudobných)
 - venuje sa umeleckej tvorbe – kreslí a maľuje
 - píše básne pre deti
 - žije v Békásmegyeri
- 1951
 - umiera jeho matka
- 1953
 - vo Zväze spisovateľov ho obviňujú za predchádzajúcu politickú činnosť
 - vylučujú ho z Maďarskej robotníckej strany
- 1954
 - presťahuje sa do Budína
- 1955
 - píše denník pod názvom Szénaboglya (Kopa sena)
- 1956
 - znovu ho zvolia do vedenia Zväzu spisovateľov
 - vydávajú jeho výberovú zbierku básní
 - vypukne revolúcia

- 1956 - budapeštianske boje zväčňuje v básňach a v obrazoch
- 1957 - stáva sa členom Spolku maďarských výtvarných a priemyselných umelcov
 - vystavuje v budapeštianskej Galérii Istvána Csóku, v Národnom salóne, v Székesfehérvári v Múzeu Istvána Királya, v Ostrihome v Mestskej knižnici Bálinta Balassu
 - pod názvom Boldogtalan testvérek (Nešťastní bratia) vychádza jeho výber poviedok
 - nastáva nové obdobie v jeho básnickej a umeleckej činnosti
- 1958 - vychádza zbierka Költmények, rajzok (Básne, náčrty)
- 1960 – 1961 - vydávajú jeho zbierku poviedok Mélyáram (Spodný prúd)
 - vystavujú jeho diela v Paríži v Galérii Reného Denisa (Francúzsko)
 - vychádza jeho a Vasarelyho spoločný Album grafík
- 1962 - je vykázaný z verejného a spoločenského života, pohybuje sa v uzavretom kruhu
 - v klube Zväzu maďarských spisovateľov má autorský večer a vystavujú jeho najnovšie maľby
 - vydávajú jeho zbierku básni Szerelem, szerelem (Láska, láska)
 - o jeho románe Az Angyalföld (A. – názov budapeštianskej robotníckej štvrte) Gyúrgy Révész podľa scenára Miklósa Hubaya, nakrúti film, ktorý zožal veľký úspech na Medzinárodnom filmovom festivale v Mar del Plate (Argentína) a bol ocenený Veľkou cenou poroty a Cenou Medzinárodného spolku filmových kritikov
- 1963 - znovu vystavuje v Galérii Reného Denisa v Paríži
 - v Bruseli (Belgicko) vychádza pod názvom Hommage à Kassák jeho výber básní vo francúzskom jazyku
 - vychádza zbierka básní Vagyonom és fegyvertáram (Môj majetok, moja zbrojnica) a román Az út vége (Koniec cesty)
- 1964 - jeho diela vystavujú na medzinárodných spoločných výstavách, vo francúzskom Saint-Étienne, v Umeleckom múzeu, v Bratislave v Galérii Malé javisko

- 1965
 - vychádza básnická zbierka A tölgyfa levelei (Listy z duba)
 - za básnickú tvorbu je ocenený Cenou Kossutha
 - vychádza zbierka básní Mesterek köszöntése (Pozdraz majstrov)
 - vystavuje v nemeckom Münchene v Galérii Klihm a v poľskom meste Elblag v Mestskej galérii
 - Múzeum moderného umenia v Paríži kupuje od neho obraz a taktiež Mestské múzeum mesta Eliath v Izraeli, jeho obraz vlastní Múzeum súčasného umenia v Locarne, v Bazileji (Švajčiarsko) vydávajú album z jeho linorytov
 - v Maďarsku vydali politické rozhodnutie, podľa ktorého môže vystavovať v štátnych inštitúciách len na vlastné náklady
- 1966
 - výstavy má v nemeckom Kölne v Galérii Tobies et Silex, v talianskom Turíne v Galérii Viotti, v rakúskom Zürichu v Kunsthalle a vo francúzskom Paríži v Múzeu moderného umenia, rakúska Viedeň, Múzeum 20. storočia kupuje od neho obraz
 - pracuje na odbore pre výtvarné umenie v Spolku maďarských umelcov
- 1967
 - z príležitosti 80. výročia narodenia je ocenený štátnou cenou - Cenou Maďarskej republiky
 - usporadúva výstavu v Budapešti, organizuje autor- ský večer
 - jeho diela vystavujú v Paríži
- 1967 (22. júla)
 - zomiera v Budapešti

/In. Csaplár Ferenc: KaSSÁK LAJOS. Budapest, Kassák múzeum és archívum 2002./

Osobnosť mesta Nové Zámky - Lajos Kassák

-vybrané podujatia organizované k 120. výročiu narodenia a 40. výročiu úmrtia Lajosa Kassáka

20. marca 2007

Lajos Kassák – život a dielo

- prednáška Józsefa R. Juhásza pre žiakov novozámockých škôl
 - výstava kníh a materiálu z knižničného fondu
 - vydanie personálnej bibliografie
- Knižnica Antona Bernoláka, Nové Zámky

5. – 31. marca 2007

XXXVIII. ročník Literárno-kultúrnych dní Gergelya Czuczora v Nových Zámkoch
– séria podujatí

22. – 24. marca 2007

Kassákov kód

- trojdňové sympóziu, výstava
- Csemadok ZO, Nové Zámky
Galéria umenia, Nové Zámky

PROGRAM

22. marca

Kladenie vencov k soche Lajosa Kassáka

Pocta Kassákovi

- výstava diel za účasti 37 umelcov a teoretikov umenia
- Galéria umenia, Nové Zámky

23. marca

Sympóziu - priblíženie Lajosa Kassáka účastníkom

Csemadok ZO, Nové Zámky

Pocta Kassákovi - multimedialny večer

Galéria umenia, Nové Zámky

24. marca

Sympóziu (pokračovanie)

Csemadok ZO. Nové Zámky

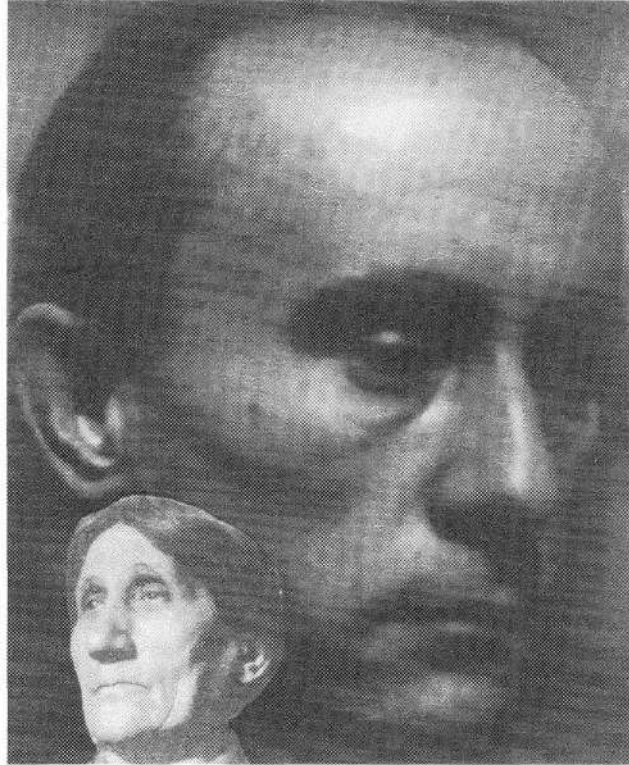
Lajos Kassák

- stála expozícia z daru pani Kláry Kassákovej
Galéria umenia, Nové Zámky

KASSÁK LAJOS

Lajos Kassák: Autoportrét s maminkou, 1937

Kassák Lajos: Ónarckép Mutterkával, 1937

SZEMÉLYI BIBLIOGRÁFIA

1887. 3. 21., Érsekújvár - 1967. 8. 20., Budapest
születésének 120. évfordulója - halálának 40. évfordulója

Érsekújvár, Anton Bernolák Könyvtár 2007

TARTALOM

Előszó.....	26
Kassák Lajos – az érsekújvári lakos.....	27
Kassák Lajos – a publicista.....	30
Kassák Lajos – az író.....	33
Kassák Lajos – a művész.....	35
Kassák Lajos életének és alkotásainak időrendje.....	38
Kassák Lajos – Érsekújvár neves személyisége ... ízelítő születésének 120. évfordulója és halálának 40. évfordulója alkalmából....	45
Kassák Lajos a könyvtár állományában	
- bibliográfiai és életrajzi címjegyzék.....	47
... újságcikkek.....	47
... Kassák Lajos könyvei.....	50
... biográfiák.....	51

Előszó

Európa különböző rendezvényekkel emlékezik születésének 120. és halálának 40. évfordulóján, Kassák Lajosra, arra a kiváló személyiségre, aki Közép-Európai viszonylatban az avantgard művészet vezető képviselője valamint ismert kiadója, írója, művésze és forradalmára volt.

Kassák Lajos gazdag életpályát futott be.

Költői munkásságával Kassák Lajos a legjelentősebb magyar költők közé írta be magát, művészeti alkotásaival Európa elsőrendű, modern művészei közé, míg haladó gondolkodásával és az élethez valamint az emberhez és annak munkájához való viszonyulásával korának vezető forradalmárai közé.

Kassák Lajos Érsekújvárbán született és itt is élt 17 éves koráig. Városunk Kassák Lajosra emlékezik a rendkívüli emberre, az európai szintű kiváló egyéniségre.

Kassák Lajos jubilál. Az Érsekújvári Anton Bernolák Könyvtár elhatározta, hogy ebből az alkalomból kiadja személyi bibliográfiáját szlovák és magyar nyelven.

Célunk, hogy ez a kiadvány megismertesse és közelebb hozza városunk híres szülöttének életét és munkásságát.

Kassák Lajos - az érsekújvári lakos

Kassák Lajos, aki 17 évesen örökre elhagyta szülővárosát Érsekújvárt, emlékeiben vissza - visszatér gyermekora és ifjúsága színterére.

Kávéházi beszélgetések és találkozások alkalmával eleveníti fel emlékeit. A résztvevők ifjúságáról kérdezik és ő elmeséli, hogy Érsekújvárbán született, ebben az álmos városban, és hosszabb ideig itt volt lakatosinas.

Közelebb hozza Érsekújvárt hallgatósága számára, életre keltve az elhunytakat is.

Kassák Lajos:

„... már nem tudom mikor szakadtam el onnan. Talán 14 éves lehettem. Emlékszem a hegyes templomtoronyra és az utcákra, amelyeken Porjesz szódavízgyáros szállította rossz lovával a maga gyártotta szódavizet, de mi gyerekek nem mertünk a közelébe menni, mert nagyon tekintély tartó ember volt...”

Kassák Lajos elgondolkodva így folytatta:

„... úgy gondolom rám is érvényes a mondás, hogy senki nem lehet próféta a saját hazájában.

Szerénytelenség nélkül mondhatom, hogy a modern írók közül külföldi viszonylatban engem ismernek legjobban, és munkáim nyolc nyelven jelentek meg eddig. A kérdés az, hogy az érsekújváriak maradtak-e meg álmosoknak, vagy én lettem-e annyira bolond, hogy minden kapocs nélkül kiszáradtam közülük, illetve, hogy ennyire kifelejtettek saját életükből? Sokszor gondoltam arra, hogy felolvasást tartok szülővárosomban, hiszen mégis csak jó volna azt a régi fészket megnézni, a megvert, kigúnyolt vagy megbecsült emberrel szemtől— szembe kerülni, de mindig letértem erről a tervemről

Az a érzésem, hogy az újváriak halványan még emlékezhetnek rám, tudják, hogy két lábam, két szemem és két fülem van, szóval valamennyire hozzájuk hasonló ember vagyok én is. Semmi esetre sem hinnék el, hogy olyas valamit tudnék nekik mondani, ami érdekes hiszen ők semmi érdekes után nem érdeklődnek, és semmi újat nem kívánnak.

Lehet, hogy túlon túl rosszmájú vagyok, lehet, annyi azomban bizonyos, ha úgy beszéltem volna róluk, ahogy szerettem őket, akkor sokkal haragosabb lettem volna.

Azokkal szemben vagyok a legszigorúbb, akiket a legjobban szeretek ...“

Kassák Lajos szerette szülővárosát, ragaszkodott hozzá. Versei, regényei is erről a szeretetről tanúskodnak, mert ide helyezi történetei, cselekményei helyszínét.

Érsekújvár nem feledékeny, tudta és tudja Kassák Lajosról, hogy egy európai személyiség, aki az újváriak számára fogalommá vált, kiérdemelve csodálatokat és tiszteletüket.

Városunk Kassák Lajost megbecsüli, különböző alkalmakkor, főleg életének jelentősebb évfordulóin meghívja szülővárosába, ahol mindenki szeretettel üdvözli Őt. Kassák Lajos örömmel találkozik az emberekkel és szívesen elbeszélget, elvitatkozik velük. Találkozik az ifjúsággal, Masaryk köztársasági elnökkel a szürrealizmusról vitatkozik, írók és művészek látogatják, Csehországban kiadják az „Egy ember élete” c. életrajzát, melyet cseh nyelvre Magda Reinerová fordított le.

1937 Kassák Lajos születésének 50. évfordulója

- Csehszlovákia meghívásának eleget téve előadássorozatot tart, Érsekújvárban is. Előadásának címe „Irodalmi pályafutásom”

- A Csemadok alapszervezete mellett Kassák Lajos Ifjúsági Klub működik

1967 Kassák Lajos születésének 80. évfordulója

- Városunk ünnepséget rendezett ebből az alkalomból, de az író betegsége miatt ezen nem lehetett jelen

- Az Érsekújvári Helyi Nemzeti Bizottság Elismerő oklevelét felesége vette át

Emlékét továbbá őrzi:

- emléktábla, mely volt iskolájának falán van elhelyezve

- Kassák Lajos állandó kiállítá, 32 kép és grafika, értékes könyvek, folyóiratok és dokumentumok (1940 - 1965) alkotják a tárlatot, amely a művész özvegye Kassák Klárának ajándéka. A kiállítás megtekinthető az Érsekújvári Művészeti Galériában (Björnson utca)

1987 - Kassák Lajos születésének 100. évfordulója

- emléke előtt Homage á Kassák - 1987, felhívással tisztelegtek. A főszervező Érsekújvár szülötte Juraj Meliš volt, a ki levelében szólította meg néhány cseh és szlovák képzőművész kollégáját, azokat akik az avantgard művészetet közeleink érzik magukhoz és megkérte őket, hogy készítsenek grafikát vagy festményt 60x60 cm - es méretben, így adózzanak emlékének, egy modern művésznek, aki Szlovákiából, Érsekújvárból származik. A felhívásra 48 művész jelentkezett. A gondosan összegyűjtött műtárgyakat a Magyar Köztársaság Pozsonyi Konzulátusán keresztül a Budapesti Kassák Lajos Múzeumnak ajándékozták

1993 - Születésének 105. és halálának 25. évfordulója

- Kassák Lajos mellszobrának elhelyezése Érsekújvár Főterén, melynek alkotója Borsos Miklós, szobrászművész /jelenleg az Érsekújvári Művészeti Galériában látható/

- Kassák Lajos: Érsekújvár c. könyv kiadása. Összeállította Csaplár Ferenc. Budapest, Kassák Múzeum 1992

2002 – születésének 115. évfordulója és halálának 35. évfordulója

- nemzetközi művészeti fesztivál és kiállítások Pozsony, Érsekújvár – Kassák és a Madi ma

2006 születésének közeli 120. és halálának 40. évfordulója

- Kassák Lajos bronzszobrának leleplezése, Érsekújvár sétalóutcáján, a Korzón, melynek alkotója Szilágyi Tibor. Ez a szobor a Naarden „szellemi híd” alapítvány ajándéka Érsekújvár városának. Kassák Lajos „sétál” szülővárosában, és jellegzetes felemelt úgynevezett Kassák - féle kalappal üdvözli Érsekújvár lakóit

Kassák Lajos a publicista

Kassák Lajos 1915-ben megjelenteti a „Tett» című élesen háborúellenes folyóiratot, mely köré tömörültek a haladó szellemű írók: Komját, Lengyel, Bartha, Révai és sokan mások. Ennek az avantgárd magyar csoportnak a megnyilvánulásai Kassákkal az élen kiélezetten hagyomány mentesek, fokozottan nemzedékiek, programozottak és eszmeiek voltak. Szociális emberek megnyilvánulásai, akik szocialista módon gondolkodtak és éreztek.

Ebben a folyóiratban olyan monarchiaellenes cikkek jelentek meg, melyeket veszélyesnek, izgatónak nyilvánítottak és az ügyészség végleg betiltotta a folyóiratot.

Kassák Lajos eltántoríthatatlan volt meggyőződésétől. 1916 novemberében „Ma” címmel új irodalmi és művészeti folyóiratot indít. A folyóirat szerkesztőjeként és a magyar avantgárd mozgalom vezetőjeként kiállításokat, irodalmi matinékat rendez, könyveket ad ki. Folyóiratában és a kiállításokon többek között Mattis Teutsch János, Tihanyi Lajos, Gulácsy Lajos alkotásait mutatja be. Szerepelteti olyan világhírű művészek festményeit, szobraikat, grafikáikat, zeneműveit, mint pl. Vaclav Benes, Max Pechstein, Pablo Picasso, Umberto Boccioni, Bartók Béla, Kodály Zoltán. A szocialista forradalom e rövid időszakát nevezhetjük a magyar avantgárd mozgalom horizontjának úgy eszmei, mint elméleti téren. A magyar avantgárd művészek a forradalom élén álltak. Elméleti tanulmányaik mint a forradalom örömmámorának felkiáltásai teljes harmóniában voltak polgári álláspontjukkal. Magyarországon 1919-ben betiltották a folyóiratot.

Bécsben folytatja tovább a szerkesztést, ahová a magyar köztársaság bukása után menekült 1920-ban.

Ebben az időszakban Kassák mint kultúrpolitikus nyilvánult meg, bírálva a magyar politikai helyzetet. Írt az új művészeti törekvésekről a kultúra összes területén.

2x2 címmel új folyóiratot indít. Ennek egyetlen száma jelent meg.

1926 novemberében visszatér Budapestre. Átértékeli saját esztétikai elméleteit, a továbbiakban mint kiforrott művész egyéniség nyilvánul meg.

Decemberben „Dokumentum” címmel új folyóiratot indít, mely a szürrealizmus magyarországi fórumává vált. Kassák másfél év múlva a visszhangtalanság miatt kénytelen megszüntetni a folyóiratot.

1928-ban „M u n k a” címmel új folyóiratot indít, mely nem annyira irodalmi és művészeti, inkább társadalmi. A folyóirat különböző társadalomtudományi

pedagógiai, filozófiai és művészeti kérdéseket boncolgat és rövid idő alatt ismerést vált ki olvasóinak körében, kik főleg szakszervezeti munkások és egyetemi diákok.

Ez a folyóirat 10 évig működött mindenféle külső támogatás nélkül. Jelentős nyomott hagyott a fiatalság szellemi életében és felkeltette érdeklődésüket. Magyarországon megalakult az újn. illegális mozgalom baloldali érzelmű írókból, művészekből, diákokból és ifjúmunkásokból.

„Inognak a sebes tűzfalak. Csak rajta! Porzik a rőt, keményhusú föld. Orromon, számon, füleimen magamba szivattyúzom az élet szakadatlan zúrzararát. Itat a csurgó, vörös nap. Tenyeremet rápaskolom a harsogó szíjjakra. Hajrá! Kerekek pergő bordáira. A kurblikra. Emeltyűkre! Erőm most pattogjon szét az űrben, s bő ereimben bűgjön, dohogjon, vihorászszon, a munka felriadtig ditirambja” (Kassák)

Kassák:

„Nélkülözések és küzdelmek között végre átéltük a világháború napjait és éveit, és elérkezett a fölszabadulás pillanata. Ez az időszak részemre azt jelentette, hogy újra szerkesztői pozícióhoz jutottam. A Magyar Művészeti Tanács hivatalos lapját, az „Alkotás”-t szerkesztettem. Ez abszolút modern lap volt, kiállításában, közleményeiben és tipográfiájában. Kiküldtük a lapot külföldre, mint propagandaanyagot, nagyon szép leveleket kaptunk, de csodálkozó leveleket, hogy Magyarországon a háború után egy ilyen lapot tudnak produkálni. 1948—ban a lapot beszüntették. A lap szerkesztőségébe én már Békásmegyerről jártam be, mert a pesti lakásom rommá lett, és ki kellett költözniem Békásmegyerre, és ott dolgoztam. Nehéz évek voltak ezek, erősen kiszorultam az irodalomból, a képzőművészetből is, látszatra. Lényegében azonban folytattam a munkát tovább, részben az íróasztalom részére, részben a festészetet úgy, hogy képeimet arccal a fal felé fordítottam”.

/In. Jaroslava Pašiaková: Kassák Lajos. A magyar avantgárd művészet alakulásának kérdései és irányzatai. Bratislava, UK 1973. 1. vyd., 246 s. In. A képarchitektúra mestere Kassák Lajos (MADI art periodical No4). In. Csaplár Ferenc: Kassák Lajos. Megjelent Kassák Lajos halálának 35. évfordulóján. Budapest, Kassák múzeum és archívum, 2002. 4 s.)/

munka

világszemléleti beszámoló

szerkeszti: kassák lajos

fizessen elő

előfizetési ára félfévre 6 pengő, egész évre 12 pengő
szerkesztőség-kiadóhivatal VI., lehel-utca 6

Magyarországi Könyvtárak Szövetsége Budapesti Könyvtárak Szövetsége Magyarországi Könyvtárak Szövetsége Budapesti Könyvtárak Szövetsége

Munka, 1928 /Plakát/ Kat. 135.

Munka – Dokumentum, 1928 /Kolázs/ Kat. 134.

Kassák Lajos az író

A háborús időszak avantgárd művészeinek kiemelkedő képviselője. Ez a világméretű művészeti mozgalom mentes volt mindenféle nemzeti, állami és nyelvi korlátoktól. A magyar avangárd keletkezése szorosan összefügg az akkori Osztrák-Magyar Monarchia társadalmi mozgalmának leghaladóbb-szellemű politikai nézeteivel. A Magyar Köztársaság bukásának logikus történelmi következménye, hogy az avantgárd legtevékenyebb képviselőinek el kellett hagyniuk hazájukat saját megélhetésük érdekében.

Az első időszakban - 1915-től egészen a magyar kommünig figyelemre méltóak Kassák kultúrpolitikai írásai. A magyar közéletben úgy mutatkozik be, mint az idejétmúlt társadalmi és művészi szokások elpusztítója, az új művészet teoretikusa, mely általa nagyon korán megjelent a magyar irodalomban, az új élet mintaképének elméleti alkotója. Magyar viszonylatban a „közösségi egyéniség” mint új embertípus értelmi szerzője.

A második időszak a szocialista forradalom rövid időszaka, nevezhetjük a magyar avantgardizmus horizontjának ideológiai és elméleti téren. A magyar avantgárd művészei a forradalom élén álltak.

A harmadik időszak 1919-től 1926-ig a száműzetés évei (Bécs, Párizs). Erre az időszakra jellemző a forradalmi hullám csökkenése, a haladó tábor csüggedése. Kassák kultúrpolitikusként nyilvánul meg, aki bírálja a magyar politikai helyzetet és ír az új művészeti törekvésekről a kultúra összes területén.

A negyedik időszak Kassák, miután visszatér a száműzetésből (1926), átértékeli saját esztétikai elméleteit és mint kiforrott művész nyilvánul meg a képzőművészet és az irodalom területén egyaránt.

A jövőbe vetett hit egyik alappillére volt és maradt Kassák Lajos, a magyarországi avantgárd művészet alkotója, teoretikusa és szervezője. Maga köré tudta gyűjteni azt a művészcsoporthoz, amely életszemléletével és a művészethez való kapcsolatával jelentősen hozzájárult az avantgardizmus erkölcsi, filozófiai és esztétikai kiteljesedéséhez.

Kassák költészetében a régi destruktív formát felváltja egy új szerkezet.

A laza szószervezetekkel ismét szilárd rendet és értelmet teremt, nem tartja be a nyelvtani szerkezetet, hanem az egész versét.

A nyugateurópai absztrakt költőkkel szemben tehát soha nem teljesen észszerűtlen és végképp nem destruktív.

Kassák versei egyszerűek, szerkezetileg szigorúak, amelyekben a forma és a tartalom kölcsönösen feltételekhez kötött. Nem cáfolhatjuk, hogy a fülnek kellemes hangzásúak.

Verseinek különlegessége felépítésük, az úgyn. szabad vers. Kassák az a költő, aki nem tagadja le az emberekhez fűződő kapcsolatát. Szigorú, nem elnéző bírása volt másoknak, de saját magának is.

Kassák mint költő, állandóan kérdez, hogy miért él, mire van a világon, örökmozgó, nyugtalan, elégedetlen, ezért világszemlélete sem lehet merev és kiegyensúlyozott.

Kassák versei szabad képzettársítású gondolatok formájában áradnak szét, melyek szabályait sajátos, szigorúan lírai költészete biztosítja. Versei könnyedek, nem nehézkesek. Kassák verseinek szerkezetei magasan fölérendeltek. Kassák költészetének korszerűsége abban rejlik, hogy az élet bizonyalmiaihoz emberségesen és pátoz nélkül viszonyul. Kassák egyre népszerűbb íróvá válik, költeményei mellett regényei, elbeszélései, novellái is megjelennek, amelyekben mint ösztönös író nyilvánul meg, bemutatva a munkásosztály életének mélységeit.

/ In. Pašiaková Jaroslava: LAJOS KASSÁK. A magyar avantgárd fejlődésének kérdései és irányzatai. Bratislava, UK 1973. 1. vyd., 243 s. /

Visszajáró szerelem

Ó, zzegény es csöndes hegyvidék, ahol születtem
s ti jegényék, akik a hold alatt ezüst ruhában
kísértetek az úton. ó, ligetek és kék tavak
éltek ás sokasodtok szép ernlékeim között.

Messze sodort az idő, de nem feledtem semmit
áll még a ház, melyben anyám emlőin csüngtem egykor
és kiről költhetnék éneket ha nem a kovácsról
ki mesterern volt s olykor vad borokkal itatott.

Hogy mirr szemeltek ki az egek, mit tudtam én
olaj és vasszerszámok közt fújtam a tűz bokrait
s zengő üllömön. hogy kinyílt a csodálatos rózsza
fölém emelte kezét a mester és megáldott.

Kilenc fia volt ennek a kovácsnak s egy lánya
kis szívem ájultan dobolta léptei ritmusát
s hullottak könnyeim ha láttam kimenni a házból
fodros aljú ruhában, piros kis ernyő alatt.

Ugy szenvedtem, mint akinek tört vertek mellébe
s elindultam a világba, ó, időtlen bánatom
akit elhagyni kívántam, velem maradt örökre
bujkál és előbukkan betűirn erdejében.

Gondoltam már, legjobb lenne, ha egy csöndes estén
akár a reménytelen vőlegény, meghalnék erte
s amíg világok harcolnak es véreznek telettem
vlrág nőné be szívemet s Néki illatozna.

/In. Kassák Lajos összes versei II, Budapest, Magvető Könyvkiadó 1969. s.455/

Kassák Lajos a művész

Kassák Lajos alkotásai révén összeurópai értelemben a művészeti mozgalom úttörőjévé vált.

Ahhoz az európai művészi nemzedékhez tartozott, amely nem elégedett meg a korlátolt világnézettel. E korszak sok művésze egyidejűleg több művészeti ágban is megnyilvánult (Jean Cocteau, Hans Arp, Vitezval Nezval). Csak így lehet az idő távlatából tudatára ébredni e nemzedék nagy erőtartálékaira.

A képzőművészet legfigyelemreméltóbb kísérletezéseit a „Bauhaus” elnevezésű művészi csoport valósította meg, melynek székhelye először Weimarban, később Dessauban volt.

Kassák Lajos szorosán együttműködött a „Bauhaus” képzőművészeivel, mindenekelőtt Moholy-Nagy Lászlóval. Ez az időszak jelentős fejezet Kassák esztétikai fejlődésében.

Kassák:

„1921-ben készítettem első konstruktivista képeimet. Társadalmi szemléletem és művészi meggyőződéselem az építészet törvényei szerint alakult. Ezért is képeimnek „Képarchitektúra” címet adtam, nem véletlenül, az egyensúly keresése, a tisztaság, az egzaktság kívánása szerint.

A képarchitektúra nem hasonlít semmire, nem mesél el semmit, egyszerűen van. Hasonlóan a bekerített városhoz, a körbehajózható tengerekhez, az elbolyongató erdőkhöz.

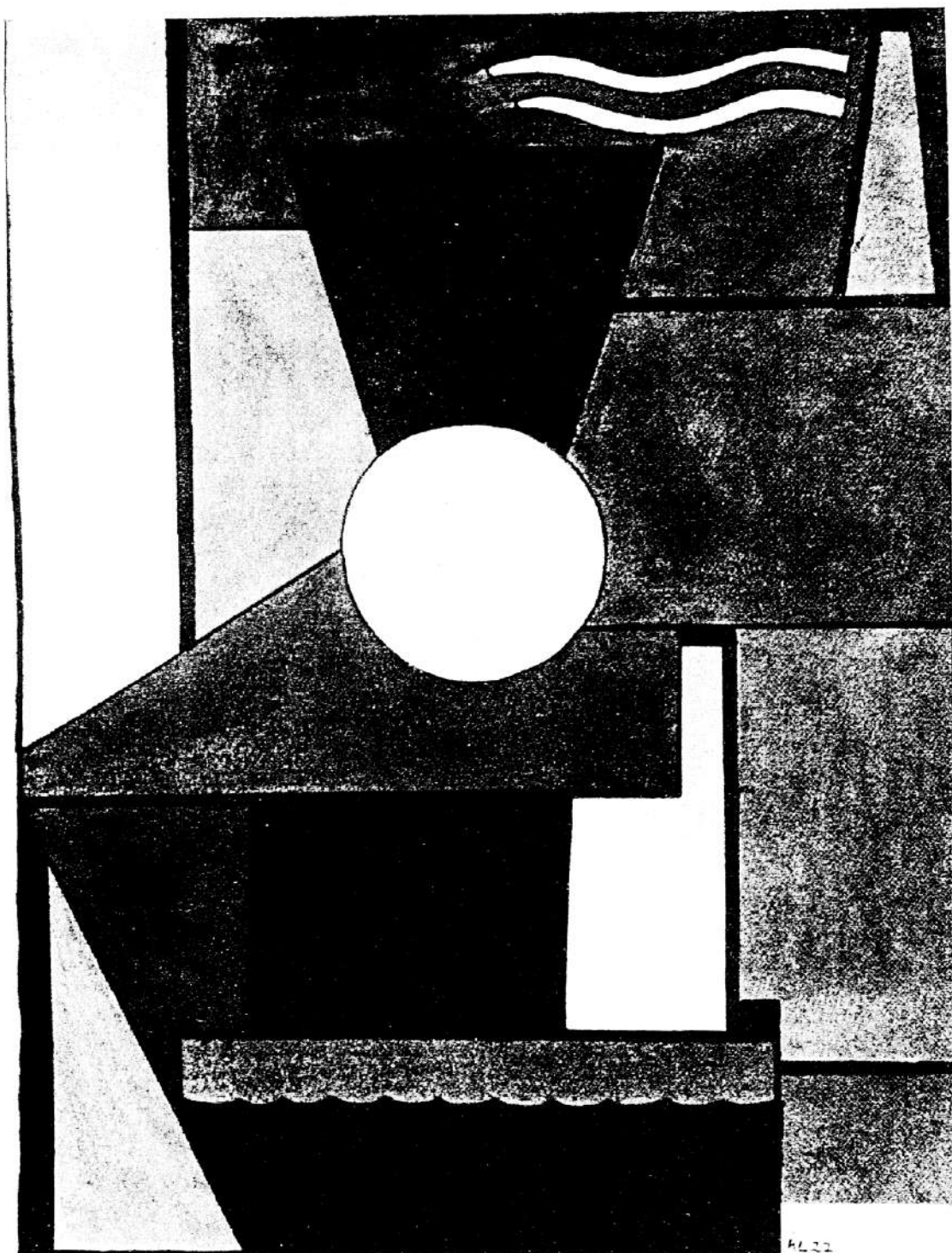
Vannak tipográfiai kombinációim, vannak gúnyos célzatú képeim, amik a dadaistákhoz vonzottak, és azoknak az útján haladtam együtt. Utána következett a szürrealizmus, akiknek azért voltam rokona, mert az általuk való világnak nevezett dolgokat túllépték és beszéltek a megsejthető dolgokról, tehát nem naturalisták voltak, hanem a realistákon fölüli realisták, érzékeltették a kozmikus nagyságot, benne a mi életünket is. Tehát csináltam dadaista képeket, csináltam tipográfiai kombinációkat, csináltam kollázsokat. Erényem ez vagy nem erényem, de bizonyos az, hogy 1922-ben színpadtervezéssel is foglalkoztam.

Én, aki erősen természetérzékelő ember vagyok, ott a természet közepébe, teljébe kerültem bele, és a természet hatása kezdett meglátszani a verseimben és a képeimen is. Nem mintha naturalizmusba tévedtem volna, de hagytam a természetet közvetlenül hatni magamra. Ez a periódusom, mondom a lágyabb, línaibb hangú vallomások sorozata volt. Ma körülbelül az egész pályámnak a középső részét teszik ki.

A siker sem maradt el, munkásságomat elismerés veszi körül. Itthon mint költőt ismernek inkább, külföldön mint képzőművészt. Sok kiállításom volt külföldön, több nevezetes múzeumban vannak képeim, és kiadványok jelentek meg rólam és hazánkfiáról Victor Vasarelyről, aki ma kint világhírű nagyság. Egy albumunk jelent meg, hat színes kép tőlem, hat színes kép tőle. Tőlem egy Manifesztum 1922-ből, tőle egy Manifesztum 1960-ból. Ő az az utánam következő generáció, aki szintén konstruktív művészetet csinál, köztünk csak annyi a különbség, hogy én a stabilitást képviselem, ő meg a mozgást.

Állok a képeim előtt, a képeim előtt, amiket én szültem, nagy erőfeszítéssel, veríték nélkül egy jó napom, jó óráján. A világosságban, a csendben, oly távol mindentől, hogy megközelíthetetlen volt a való világtól. Ugyanaz a vágy gyötört, mint a szüzeket. Ugyanaz a mozdulatlanság súlyosodott bennem, mint a kövekben, és mégis a távolság vonzása röpített egy szín, egy forma, egy vonal felé, melyek az én halhatatlanságomat rejtik magukban. Most itt vagyok egy befejezéshez közeledő képem előtt. Ülök. Ez úgy látszik, mintha pihennék. Szó sincs róla. A feszültség elég magas fokon él most bennem. Dialógust folytatok a képpemmel, kérdést teszek föl neki, és ő felel. Elmondja, hogy milyen hiányosságot érez magában, és magán. Erre meg én felelek úgy, hogy fogom az ecsetet, és megkísérlem az ő panaszait elcsendesíteni, a képet tökéletesíteni. Ez egy érdekes módszere a munkámnak. Állandóan azonosulok a képpemmel, és csak akkor tudok megnyugodni, ha a kép közel enged magához, és én közel tudok menni hozzá. A kép én vagyok, és én ő vagyok. Tehát, a kép nem szakad el tőlem, hanem prezentál engem”

/In . A képarchitektúra mestere Kassák Lajos (MADI art periodical No4). In. Jaroslava Pašiaková: Lajos Kassák. Bratislava, UK 1973. 1. vyd, 246 s./

Kompozíció. 1922 Olaj, papir 390x295 mm
(Külföldi magántulajdon)

Kassák Lajos életének és munkásságának időrendje

- 1887 - Március 21-én született Érsekújvárott.
- 1900 – 1903 - Lakatossegéddé avatják
- Szabadidejében tájképeket, csendéleteket fest.
- 1904 – 1907 - Budapestre megy.
- Vasmunkás lesz, különböző gépgyárakban dolgozik.
- Bekapcsolódik a munkásmozgalomba.
- Olvasni, művelődni kezd.
- Sztrájkokat szervez.
- Munkanélküli lesz.
- Verseket kezd írni.
- 1908 - Megismerkedik Ady, Babits, Kosztolányi, Juhász Gyula költészetével.
- Megjelenik első verse.
- Élettársi kapcsolatot létesít Simon Jolánnal
- 1909 - Ausztrián, Németországon és Belgiumon keresztül Párizsba megy.
- Verse jelenik meg.
- Ismerkedik az európai művészetekkel.
- Németországban összeütközésbe kerül a törvénnyel. Mint „veszélyes anarchistát“, kiutasítják Németországból
- Decemberben visszatér Budapestre.
- 1910 – 1911 - A Független Magyarországon kívül a Renaissance című folyóirat, a Népszava is közölni kezdi verseit, novelláit.
- Érsekújvárott meghal apja.
- 1912 - Befejezi Misilló királysága című regényét.
- Életsiratás címmel novelláskötete jelenik meg.
- 1913 - Megismerkedik a futuristák és expresszionisták képzőművészetével.
- Anarchistametetés címmel novellát ír.
- Érdeklődése a dráma felé fordul.
- A Nyugatban megjelenik Fehér éjszakák című színpadi jelenete.
- 1914 - Megjelenik három egyfelvonásost tartalmazó kötete, az Isten báránycái.
- A kiadvány előkészítése során kapcsolatba kerül Gulácsy Lajossal.
- Tagja lesz egy antimilitarista csoportosulásnak.
- A háború kitörésekor az európai szociáldemokrata pártok háborúpárti politikáját bírálja.
- A Nyugat közölni kezdi a háborúról szóló verseit.

- 1915 - Éposz Wagner maszkjában címmel megjelenik első verseskötete.
- 1916 - Tett címmel folyóiratot alapít.
- 1916 - Augusztusban megjelenik a Tett nemzetközi száma.
- 1916 - Októberben veszélyes tartalma miatt betiltják a folyóiratot.
- 1917 - 1918 - Novemberben Ma címmel új folyóiratot indít.
- 1917 - 1918 - Januárban Új költők címmel antológiát jelentet meg.
- 1917 - 1918 - A magyar avantgárd mozgalom vezetője lesz.
- 1917 - 1918 - Kiállításokat, irodalmi matinékat rendez, könyveket ad ki.
- 1917 - 1918 - Megjelenik Egy szegény lélek megdicsőülése és még 7 novella, valamint Khalabresz csodálatos púpja című novelláskötete, önálló kiadványként a Misilló királysága.
- 1917 - 1918 - Tagja lesz a haladó írók kezdeményezésére megalakult Vörösmarty Akadémiának.
- 1919 - Megjelenik Tragédiás figurák című prózája és Hirdetőoszloppal című verseskötete. A tanácsköztársaság idején belép a Magyar Szocialista Pártba..
- 1919 - Munkát vállal a Közoktatásügyi Népbiztosságon.
- 1919 - Tagja az Írói Direktóriumnak.
- 1919 - Támogatja a proletárdiktatúrát.
- 1919 - A diktatúra bukása után letartóztatják.
- 1920 - Kiszabadulása után Bécsbe menekül.
- 1920 - Megírja a Máglyák énekelnek című költői művét.
- 1920 - Tovább szerkeszti a Mát.
- 1921 - A bécsi Bán Verlagnál megjelenik összegyűjtött verseit tartalmazó kötete, a Világanyám és válogatott elbeszéléseiből a Novelláskönyv.
- 1921 - Megírja A ló meghal, a madarak kirepülnek című eposzt.
- 1921 - Széleskörű kapcsolatokat épít ki az európai avantgárd mozgalmakkal. Megfogalmazza a magyar konstruktivizmus elméleti programját.
- 1922 - Megjelenik Képeskönyv című akvarellmappája és DUR-mappa című rajzalbuma.
- 1922 - Moholy-Nagy Lászlóval közösen kiadja az Új művészek című antológiáját.
- 1922 - 2 x 2 címmel új folyóiratot indít.
- 1922 - Márciusban Csehszlovákiába utazik. Prágában, Kassán és Ungvárott magyar, német és olasz avantgárd költők műveit adják elő.
- 1923 - Megjelenik németre fordított válogatott verseinek és grafikáinak, továbbá legújabb verseinek kötete.
- 1924 - 1924 címmel antológiát jelentet meg.

- Plakátokat és aprónyomtatványokat tervez.
 - A Nyugat közölni kezdi az Egy ember élete című művét.
 - Februárban megrendezik első kiállítását a bécsi Würtle Galériában.
 - Májusban a berlini Sturm Galériában kiállítása nyílik.
 - Részt vesz Bukarestben a Modern művészek első nemzetközi kiállításán.
 - Álláspont címmel megjelentetett vitairata miatt Budapesten ismét elfogató parancsot adtak ki ellene, a Mát kitiltják Magyarországról.
- 1926
- Májusban Budapesten megjelenik Tisztaság Könyve című kötete.
 - Decemberben Dokumentum címmel új folyóiratot indít.
- 1927
- A Dante Kiadónál megjelenik az Egy ember élete első három kötete.
 - A visszhangtalanság miatt megszünteti a Dokumentum című folyóiratot.
 - Műveivel szerepel a Mannheimi Kunsthalleben rendezett nemzetközi reklámművészeti kiállításon.
- 1928
- Tárlatot rendez a budapesti Mentor Galériában.
 - Szeptemberben Munka címmel új folyóiratot indít.
 - Mozgalmat szervez baloldali érzelmű írókból, művészekből, diákokból és ifjúmunkásokból.
 - Műveit több folyóirat és újság közli.
- 1929
- Megjelenik Marika, énekelj című regénye.
- 1929
- Május végén Pozsonyba, október közepén Érsekújvárba utazik, ahol szerzői estet rendeznek a tiszteletére.
- 1930
- A kulturális és művészeti élet aktív résztvevője.
- 1931
- Az amszterdami Stedelijk Museumban plakátokkal, könyvborítókkal szerepel.
 - Megjelenik 35 vers című kötete, Megnöttek és elindulnak című regénye és az Egy ember élete második része.
- 1932
- A szolgálók élete című verse miatt izgatás vádjával ismét büntetőeljárás indul ellene.
 - Felmentik őt.
 - Megjelenik Munkanélküliek című regénye.
- 1933
- Márciusban Pozsonyba utazik. Az ottani Munkásakadémia színpadán bemutatják a Nádass Józseffel közösen írt Gorkij című drámáját és A viharhadár című jelenetét.
 - Kiadják Menekülők című elbeszéléskötetét, A telep című művét.
- 1934
- Megjelenik Az utak ismeretlenek című regénye és az Egy ember élete harmadik része.

- a társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatására irányuló izgatás vádjával büntetőeljárást indítanak ellene.
- 1935 - Pozsonyba utazik, ahol előadást tart Irodalom és társadalom címmel.
- Megjelenik Földem, virágom című kötete.
- 1936 - Az Egy ember élete Kommün című kötete miatt egy hónapi fogházra és a közügyektől három évre történő eltiltásra ítélik.
- Megjelenik Akik eltévedtek című regénye és Három történet című elbeszéléskötete.
- 1937 - Március 20-án 50. születésnapja alkalmából szerzői estet rendeznek a tiszteletére a Zeneakadémián.
Novemberben Csehszlovákiába utazik – Pozsonyban, Érsekújvárott, Komáromban, Léván, Losoncon, Rimaszombatban előadást tart Irodalmi pályafutásom címmel.
- Megjelenik Ajándék az asszonynak című verseskötete és az Anyám címére című levélkötete.
- 1939 - A párizsi Charpentier Galériában az Új realitás című tárlaton az ő műveit is kiállítják.
- Megjelenik Egy kosár gyümölcs című regénye és Fújjad csak furulyádat című verseskönyve.
- Júliusban kénytelen megszüntetni Munka című folyóiratát.
- Izgatás miatt jogerősen két hónapi fogházra ítélik.
- 1940 - Megjelenik Azon a nyáron című regénye és Sötét egek alatt című verseskötete.
- Munkatársa lesz a Kelet Népeinek.
- Publikálni kezd a Magyar Nemzetben.
- Kézirat adásával részt vesz a Szellemi Honvédelem Naptára és az Írók a viharban című antifasiszta antológiák létrehozásában.
- Élettársi kapcsolatot létesít Kárpáti Klárával.
- Két hónapot a budapesti Gyűjtőfogházban raboskodik.
- Újságcikkeiben tiltakozik a készülő zsidótörvény rendelkezései ellen.
- 1941 – 1942 - Megjelenik Szombat este című verseskötete, Egy emlék hálójában és Virág Balázs című kisregénye, Emberek, sorsok című elbeszéléskötete és Hídépítők című regénye.
- Riportsorozatot készít kortárs magyar képzőművészekről. Riportjait Vallomás tizenöt művésztől címmel adja ki.
- 1943 - Publikálni kezd az Új Idők című folyóiratban.
Megjelenik Egy álom megvalósul és Karácsonyiék című regénye, Dráma az erdőben és Közelgő viharok című kisregénye.

- 1944 - A vészorszak és Budapest ostroma idején naplót ír, ennek anyagát Kis könyv haldoklásunk emlékére címmel jelenteti meg.
- 1945 - A háború utáni új kulturális közéletben feladatok és tisztaségek sorát kapja.
- Szerkeszti az újra induló Új Időket.
- Tagja lesz az Újságíró Szövetség és a Magyar Írószövetség vezetőségének, a Magyar Művészeti Tanács irodalmi szaktanácsának, társelnöke a Magyar PEN Clubnak.
- Kiállításokat nyit meg, irodalmi és képzőművészeti előadásokat tart
- 1946 - Házasságot köt Kárpáti Klárával.
- A könyvhónapra megjelenik összegyűjtött verseinek kötete.
- 1947 - Hivatalt vállal a Vallás és Közoktatásügyi Minisztériumban.
- Baumgarten-díjat és Mikszáth-emlékplakettet kap.
- Hatvanadik születésnapja alkalmából kitüntetik, szerzői estet rendeznek a Zeneakadémián. Hatvan év címmel újra kiadják összegyűjtött verseit.
- Megjelenik Képzőművészetünk Nagybányától napjainkig című tanulmánya.
- Alkotás címmel folyóiratot indít.
- Tagja lesz a szociáldemokrata párt művészeti bizottságának.
- Főszerkesztője a párt Kortárs című kulturális folyóiratának.
- 1948 - Megjelenik Dal a kenyérről című kötete, Egy lélek keresi magát és Mögötte áll az angyal című regénye.
- A Nemzeti Színházban bemutatják És átlépték a küszöböt című színművét.
- Országgyűlési képviselő lesz.
- Tagja lesz a Magyar Dolgozók Pártjának.
- Megszűnik az Alkotás és a Kortárs című folyóiratok.
- 1949 - Megjelenik Szegények rózsái című verseskötete.
- Természetelvi tájképeket, csendéleteket, portrékat fest.
- Gyermekverseket ír.
- Békásmegyeren él.
- 1951 - Január 16-án meghal anyja.
- 1953 - Az Írószövetségben támadások érik régi politikai működéséért.
- Kizárják a Magyar Dolgozók Pártjából.
- 1954 - Óbudára költözik.
- 1955 - Szénaboglya címmel naplót ír.
- 1956 - Beválasztják az Írószövetség új vezetőségébe.

- Kiadják válogatott verseinek kötetét.
- Kitör a forradalom.
- A budapesti harcok emlékét versekben és festményeken örökíti meg.
- 1957 - Tagja lesz a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének.
- Kiállítása nyílik a budapesti Csók István Galériában, a Nemzeti Szalonban,
- a székesfehérvári István Király Múzeumban, az esztergomi Balassi Bálint Városi Könyvtárban.
- Boldogtalan testvérek címmel megjelenik válogatott elbeszéléseinek kötete.
- Költészetének és képzőművészeti munkásságának új korszaka kezdődik.
- 1958 - Megjelenik Költemények, rajzok című kötete.
- 1960 – 1961 - Kiadják Mélyáram című elbeszéléskötetét.
- Kiállítást rendeznek műveiből a párizsi Denise René Galériában.
- Megjelenik Vasarelyvel közös grafikai mappája.
- 1962 - Képzőművészként csak zárt körű rendezvényeken szerepelhet.
- Néhány újabb olajfestményét a Magyar Írók Szövetsége klubjában szerzői estjén mutatják be.
- Kiadják Szerelem, szerelem című verseskötetét.
- Az Angyalföld című regényéből Hubay Miklós forgatókönyve alapján Révész György játékfilmet készít, mely az argentinai Mardel Platában rendezett nemzetközi filmfesztiválon elnyeri a zsűri nagydíját és a filmkritikusok nemzetközi szövetségének díját.
- 1963 - Ismét kiállít a párizsi Denise René Galériában.
- Brüsszelben Hommage a Kassák címmel megjelenik válogatott verseinek francia nyelvű kötete.
- Itthon Húsvét New Yorkban címmel kiadják Cendrars-fordításait.
- Megjelenik Vagyonom és fegyvertáram című verseskötete és Az út vége című regénye.
- 1964 - Képzőművészeti alkotásai szerepelnek a franciaországi Saint-Étienne-ben, az ottani Művészeti Múzeumban, Pozsonyban a Kis Színpad Galériájában.
- A tölgyfa levelei címmel újabb verseskötete jelenik meg.
- 1965 - Költői munkásságáért Kossuth-díjat kap.
- Megjelenik Mesterek köszöntése című verseskötete.
- Kiállítása nyílik a müncheni Klihm Galériában és a lengyelországi Elblag város kiállítótermében.

- Képet vásárol tőle a párizsi Modern Művészetek Múzeuma és az izraeli Eliath város múzeuma. Egyik olajképe a locarnói Kortárs Művészetek Múzeumába kerül. Baselben mappát adnak ki linómetszeteiből.
 - Az MSZMP Politikai Bizottsága rendelete alapján Kassák állami intézményben saját költségén rendezhet kiállítást.
- 1966
- Kiállítása nyílik a németországi Kölnben a Tobies et Silex Galériában, az olaszországi Torinóban a Viotti Galériában. Művei szerepelnek Ausztriába a zürichi Kunsthalleban és a párizsi Modern Művészetek Múzeumában.
 - A bécsi 20. Század Múzeuma képet vásárol tőle.
 - Budapesten a Magyar Képzőművészek Szövetségének festői szakosztályán dolgozik.
- 1967
- Nyolcvanadik születésnapja alkalmából állami kitüntetést kap.
 - Kiállítást rendezhet Budapesten, szerzői estje van.
 - Párizsban a Denise René Galériában Hommage a Kassák címmel korai és kései műveiből mutatnak be válogatást.
 - Július 22-én meghal Budapesten.

Kassák Lajos - Érsekújvár neves személyisége

ÍZELÍTŐ

- **KASSÁK Lajos születésének 120. és halálának 40. évfordulójára rendezett emlékműsorokból**

2007. március 20.

Kassák Lajos élete és munkássága

- **R. Juhász József előadása az érsekújvári iskolások részére**
- **kiállítás könyvtári kötetekből és más anyagokból**
- **személyi bibliográfia kiadása**
Anton Bernolák Könyvtár, Érsekújvár

2007. március 5 – 31.

XXXVIII. Czuczor Gergely Irodalmi és Kulturális Napok rendezvénysorozata.

2007. március 22 – 24.

A KASSÁK – kód – háromnapos szimpózium és kiállítás
Csemadok székház, Érsekújvár
Művészeti Galéria, Érsekújvár

MŰSOR

Március 22.

Kassák Lajos szobrának megkoszorúzása

TISZTELET KASSÁKNAK – kiállítás

- **37 művész és művészetteoretikus munkájának bemutatása**

Művészeti Galéria, Érsekújvár

Március 23.

Közelebb Kassák Lajoshoz – szimpózium

Csemadok székház, Érsekújvár

Tisztelet Kassáknak - multimedialis est

Művészeti Galéria, Érsekújvár

Március 24.

Szimpózium (folytatás)

Csemadok székház, Érsekújvár

**Kassák Lajos - állandó kiállítás Kassák Klára ajándékából
Művészeti Galéria, Érsekújvár**

Lajos KASSÁK vo fonde knižnice
- bibliograficko-životopisná kartotéka

KASSÁK Lajos a könyvtár állományában
- bibliográfiai és életrajzi címjegyzék

ČLÁNKY V NOVINÁCH
ÚJSÁGCIKKEK

1. *Strba, Sándor: Utcák őrzik emléküket. Kassák Lajos érsekújvári évei.*
In. Castrum Novum /M/. -Roč.2, č.8 (1992), s.8
2. *XC: Kassák žije.*
In. Naše novosti. -Roč.32, č.46 (1992), s.5 // Obr.
3. *Zalaba, Zsuzsa: Kassák él.*
In. Nap. -Roč.7, č.49 (1992)
4. *Strba, Sándor: Érsekújvári emlékest. Kassák Lajos.*
In. Castrum Novum /M/. -Roč.3, č.22 (1993), s.8
5. *Markusková, Helena: Ismerjük Kassákot?*
In. Castrum Novum /M/. -Roč. 7, č.12 (1997), s.4 // Obr.
6. *vh: Spomienková slávnosť.*
In. Naše novosti. -Roč.37, č.4 (1997), s.1 // Obr.
7. *Prónay, Štefan: Oslavy výročí Lajosa Kassáka.*
In. Naše novosti. -Roč.37, č.35 (1997), s.1
8. *szia: Megemlékezés és jutalmazás.*
In. Castrum Novum /M/. -Roč.7, č.41 (1997), s.3 // Obr.
9. *r: Legendárny Kassákov klobúk v Nových Zámkoch.*
In. Novozámocký hlásnik. -Roč.2, č.42 (1997), s.1
10. *Tallósi, Béla: Homage a Kassák.*
In. Új Szó. -Roč.50, č.249 (1997), s.9
11. *mč: Pocta Lajosovi Kassákovi.*
In. Literárny týždenník. -Roč.10, č.44 (1997), s.2
12. *Markusková, Helena: TD, Andro Verdán és Kassák kalapja.*
In. Castrum Novum /M/. -Roč.7, č.44 (1997), s.6
13. *an: Spomienková slávnosť.*
In. Hlas ľudu. -Roč.43, č.226 (1997), s.8
14. *an: Kassákov klobúk.*
In. Hlas ľudu. -Roč.43, č.248 (1997), s.8
15. *Markusková, Helena: Kassák Kalapja Budapesten.*
In. Castrum Novum /M/. - Roč.8, č.7 (1998), s.3

16. **MTI: Képek Kassák Lajos gyűjteményéből.**
In. *Új Szó*. -Roč.53, č.171 (2000), s. 13
17. **-: Kassák Lajos.**
In. *Naše novosti*. -Roč.42, č.14 (2002), s.3 // *Obr.*
18. **A.F.: Bibliograficko-životopisná kartotéka osobností v Knížnici A. Bernoláka v Nových Zámkoch. Lajos Kassák.**
In. *Castrum Novum /S/*. -Roč.12, č.2 (2002), s.5
19. **Markusková, Helena: Nové akvizície 1991-2001.**
In. *Castrum Novum /S/*. -Roč.12, č.7 (2002), s.10
20. **Rožňová, Jitka: Medzinárodný umelecký festival "Kassák a MADI dnes" odštartoval v Nových Zámkoch.**
In. *Naše novosti*. -Roč.42, č.14 (2002), s.3
21. **Vörös, Péter: Kassák Lajos művészi univerzuma. 115 éve 1887. március 21-én született Érsekújvárott az avantgárd fejedelem.**
In. *Castrum Novum /M/*. -Roč.12, č.11 (2002), s.12
článok bol uverejnený aj:
22. In. *Új szó*. -Roč.55, č.68 (2002), s.10
23. **-: Kassák és a MADI ma. Az MKKI programja.**
In. *Új Szó*. -Roč.55, č.68 (2002), s.10
24. **Levédia kör.**
In. *Szabad Újság*. -Roč.10, č.46 (2002), s.9
25. **heg: Emlékezzünk együtt Kassákra.**
In. *Castrum Novum /M/*. -Roč.12, č.47 (2002), s.4
26. **heg: Spomínali sme na Kassáka.**
In. *Castrum Novum /S/*. -Roč.12, č. Vianočný magazín (2002), s.9
27. **Petránsky, Ľudo: Kruhy a elipsy môžu byť aj v pocitoch. János Fájó, Galéria Komart, Bratislava, potrvá do 15. apríla.**
In. *Sme*. -Roč.12, č.19 (2004), s.11
28. **Hegedúsová, Hildegarda: Otvorili stálu expozíciu Lajosa Kassáka.**
In. *Castrum Novum /S/*. -Roč.14, č.14 (2004), s.11
29. **szi: Állandó Kassák - kiállítás.**
In. *Új Szó*. -Roč.57, č.72 (2004), s.5
30. **kul: Nová stála expozícia Lajosa Kassáka.**
In. *Sme*. -Roč.12, č.74 (2004), s.11
31. **Antoni, Miroslav: Kassákové diela vystavujú aj v Paríži.**
In. *Naše novosti*. -Roč.44, č.15 (2004), s.6
32. **It: Kassák Lajos hazatért.**
In. *Szabad Újság*. -Roč.12, č.15 (2004), s.11
33. **V. Krasznica, Melitta: "Hírességünk". Tizenhárom könyvtár együtt működésének eredménye.**
In. *Új Szó*. -Roč.57, č.82 (2004), s.8
34. **Hajtman, Béla: Kassák nyomában. Az Érsekújvári Berta András a Tatabányai Jászai Mari Színházban mutatta be szociofotóit.**
In. *Új Szó*. -Roč.58, č.88 (2005), s.6

35. **Kassákove múzeum. Vynikajúci spisovateľ a maliar.**
In. *Chýrnik občanov okresu Nové Zámky*. -Roč.2, č.10 (2005), s.13
36. **Szabó, László: Érsekújvár jeles évfordulója.**
In. *Castrum Novum /M/*. -Roč.16, č.24 (2006), s.11
37. **Szabó, László: "A szellemünk terjesztett áldást. 100 éve a magyar történelem négy nagy alakjának is emlékművet állítottak Érsekújvárott.**
In. *Szabad Újság*. -Roč.14, č.24 (2006), s.16
38. **ma: Po niekoľkých opakovaných rokovaníach sa mestskí poslanci dohodli.**
In. *Naše novosti*. -Roč.46/15, č.27 (2006), s.2
39. **Stollman, András: Védett természeti emlékek a Duna mentén.**
In. *Múltunk emlékei*. -Roč.5, č.7 (2006), s.14-15
40. **szi: Elkészült Lajos Kassák életnagyságú szobra. Érsekújvárbán a megújult Korzón kaphatna helyet Szilágyi Tibor alkotása.**
In. *Új Szó*. -Roč.59, č.107 (2006), s.6
41. **Száz, Ildikó: Kassák Lajos szobrának nincs helye Érsekújvárott? Tegnap másodszori nekifutásra sem sikerült elfogadni az alkotás felállítására vonatkozó indítványt.**
In. *Új Szó*. -Roč.59, č.112 (2006), s.5
42. **Száz, Ildikó: Hajléktalanná válhat szülővárosában a magyar avantgarde képviselője. A Kassák Lajos szobrának elhelyezéséről várhatóan július 4-én döntenek a városi képviselők.**
In. *Új Szó*. -Roč.59, č.124 (2006), s.5
43. **hírdlap: Hová is kerüljön? Vitát kavart Érsekújvárbán Kassák mel szobra**
In. *Szabad Újság*. -Roč.14, č.23 (2006), s.12
44. **Száz, Ildikó: Kassák Lajos hazatérhet a szülővárosába. Szilágyi Tibor két alkotásáról született döntés.**
In. *Új Szó*. -Roč.59, č.154 (2006), s.3
45. **száz: Ajánló. Szeptember 8. (péntek).**
In. *Új Szó*. -Roč.59, č.205 (2006), s.5
46. **Száz, Ildikó: Kassák Lajos érsekújvári szobrát nem mindenki fogadta örömmel. a magyar avantgárd jeles művészet ábráló alkotás holnap végre méltó helyére kerülhet a városban.**
In. *Új Szó*. -Roč.59, č.206 (2006), s.5
47. **Száz, Ildikó: Kassák Lajos életnagyságú szobra helyre került a szülővárosában. Csáky Pál: európaít, világszintűt alkotott, nélküle...**
In. *Új Szó*. -Roč.59, č.211 (2006) // /Príl.) *Szülőföldünk*. -Roč.3, č.35 (2006), s.32/4
48. **ma: Umelec Lajos Kassák sa vrátil do Nových Zámkov.**
In. *Naše novosti*. -Roč.46/15, č.36 (2006), s.4
49. **Sternová, Mária: Slávnostný deň novozámčanov.**
In. *Castrum Novum /S/*. -Roč.16, č.37 (2006), s.3
50. **Sternová, Mária: Odhalenie sochy Lajosa Kassáka.**

- In. *Castrum Novum /S/*. -Roč.16, č.38 (2006), s.3
51. Csáky, Károly: *Irodalmi emlékek Dél-Hontban és a Középső-Ipoly mentén I.*
In. *Múltunk emlékei*. -Roč.5, č.9 (2006), s.10-11
52. Száz, Ildikó: *Szobrot emelnek Kassáknak. Az alkotás a járókelőkben azt az érzést kelheti, hogy Érsekújvár jeles szülötte ott sétál mellettük.*
In. *Új Szó*. -Roč.59, č.83 (2006), s.5
53. Szabó, László: *Kamienky do mozaiky portrétu Lajosa Kassáka. Mozaikok Kassák Lajos portréjához.*
In. *Castrum Novum /S, M/*. -Roč.17, č.11 (2007), s.7 // Obr.
54. Sz.I.: *Kassák szimpózium is lesz az idei Czuczor -napokon.*
In. *Új Szó Régiópress. Érsekújvári, Nyitrai, Lévai járás*. - Roč.-, č.20 (2007), s.2

KNIHY KÖNYVEK

55. *Kassák Lajos: Válogatott versei. 1914-1949.*
Budapest, Magvető Könyvkiadó 1956. 516 ol.
56. *Kassák, Lajos: Mélyáram.*
Budapest, Magvető Könyvkiadó 1960. 618 ol.
57. *Kassák, Lajos: Munkanélküliek.*
Budapest, Magvető Könyvkiadó 1962. 412. ol.
58. *Kassák Lajos összes versei. I., II.*
Budapest, Magvető Könyvkiadó 1969.728 ol.(I), 884 od.(II)
59. *Kassák, Lajos: Élünk a mi időnkben. Írások a képzőművészetről.*
Budapest, Magvető Könyvkiadó 1978. 529 od.
60. *Kassák, Lajos: Nehéz esztendők.I. Válogatott elbeszélések, kisprózai alkotások.*
Budapest, Magvető Könyvkiadó 1980. 688 ol
61. *Kassák, Lajos: Nehéz esztendők.II. Válogatott elbeszélések, kisprózai alkotások. .*
Budapest, Magvető Könyvkiadó 1980. 686 ol.
62. *Kassák, Lajos: Csavargók, alkotók..*
Budapest, Magvető Könyvkiadó 1981. 92 ol.
63. *Kassák Lajos válogatott művei I. Versek. Tanulmányok*
Budapest, Szépirodalmi Könyvkiadó 1983. 1016 ol.
64. *Kassák Lajos válogatott művei II. Szépróza. Dráma*
Budapest, Szépirodalmi Könyvkiadó 1983. 806 ol.
65. *Kassák, Lajos: Anyám címere.*
Budapest, Magvető Könyvkiadó 1987. 240 ol.
66. *Kassák, Lajos: Szénaboglya.*

- Budapest, Szépirodalmi Könyvkiadó 1988. 428 ol.
67. Kassák, Lajos: *Érsekújvár*. Editor Csaplár Ferenc.
Budapest, Kassák Múzeum 1992, 60 ol.
68. *A virágnak agyara van*. In *memoriam Kassák Lajos*. Társszerző:
Pomogáts, Béla.
Budapest, Nap Kiadó 2000. 393 ol., 8 ol. fotogr.

BIOGRAFIE ÉLETRAJZOK

69. Pašiaková, Jaroslava: *Lajos Kassák. Vývojové problémy a tendencie maďarskej avantgardy*. .
Bratislava, Univerzita Komenského 1973. 244 s.
70. Vadas, József: *Kassák a konstruktőr*.
Budapest, Athenaeum Nyomda 1979. 180 ol., 36 ol. melléklet
71. *Kassák*.
Nové Zámky, Galéria umenia 1986. 11 s., 13 obr.
72. Ferenczi, Lajos: *Én Kassák Lajos vagyok*.
Bratislava, Madách Könyvkiadó 1987. 240 ol., 8 ol. melléklet
73. Csaplár, Ferenc: *Kassák Lajos az európai avantgárd mozgalmakban 1916-1928*. *Kassák Lajos in the European Avantgarde Movements 1916-1928*. Spoluautor: Polgár, Éva
Budapest, Kassák Múzeum és Archivum 1994. 24 ol.
74. Filep, Tamás Gusztáv - Szőke, Edit: *A tölgyerdőre épült város. Felföldi tájak, városok*.
Dunajská Streda, Lílium Aurum 1996. 210 s.
75. *MA*.
Budapest, Kassák Museum 1999. 18 ol.
76. Csaplár Ferenc: *Kassák Lajos - Reklám és modern tipográfia*.
Budapest, Kassák Múzeum 1999. 93 ol.
77. *Invenció-Mozgás-Absztrakció-Dimenzió. Invenia-Mobilita-Abstrakcia-Dimenzia. Invention-Movement-Abstraction-Dimension*. Jazyk maď., slo., ang.
Győr, International MAD I 2003. 104 s.
78. Štrauss, Tomáš: *Zo seba vystupujúce umenia. Príspevok k stratifikácii stredoeurópskych avantgárd*.
Bratislava, Kalligram 2003. 346 s.
79. *Mentor*. A Mentor Könyvesbolt - 1922-1930.
Budapest, Kassák Múzeum. 27 ol.
80. Csaplár Ferenc: *Kassák születésnapjai 1917-1967*.
Budapest, Kassák Múzeum 2005. 31 ol.
81. Csaplár, Ferenc: *Bartók Béla - Kassák Lajos*.

- Budapest, Kassák Múzeum 2006. 35 ol.
82. *Új magyar lexikon IV. K-Me.*
Budapest, Akadémia Kiadó 1961. ol. 58
83. *Magyar irodalmi lexikon I. A-K.*
Budapest, Akadémiai Kiadó 1963.ol. 595-596
84. *A Magyar Irodalom Története 1849-től 1905-ig. IV.*
Budapest, Akadémia Kiadó 1965. ol. 668-670, 673, 674, 828
85. *A Magyar Irodalom Története 1905-től 1919-ig. V.*
Budapest, Akadémia Kiadó 1965. ol. 8, 35, 195, 252, 261-262, 272, 405-406, 410, 426, 430, 483, 496, 500, 502, 506, 508-510, 515, 517, 520-521, 523-525
86. *A Magyar Irodalmi Története 1919-től napjainkig. VI.*
Budapest, Akadémia Kiadó 1966. ol. 20, 23, 25-26, 65-66, 76, 99, 107-108, 146-148, 192, 199, 202, 206, 208, 211-228, 230-232, 281-282, 319-320, 326-327, 335-337, 383, 422-424, 444-445, 464, 467, 499, 526, 574, 606-608, 615, 619-621, 628, 633, 667, 755, 767, 769, 773, 785, 788, 793, 805-806, 810, 863, 872, 886, 889, 927, 939, 963, 977, 998, 1012, 1058-1060
87. *Rákos, Peter: "Slovník spisovatelů - Maďarsko"*
Praha, Odeon 1971. s. 170-171
88. *Pyramída. V, č.59 (1976), s.1862*
89. *Világirodalmi Kisenciklopédia. I. kötet*
Budapest, Gondolat 1976. ol. 572-573
90. *Vlastivedný slovník obcí na Slovensku II.*
Bratislava, Veda 1977. s. 54
91. *Encyklopédia spisovateľov sveta.*
Bratislava, Obzor 1978, s.282-283
92. *Encyklopédia Slovenska III. K-M.*
Bratislava, Veda 1979. s.54
93. *Magyar irodalmi hagyományok szlovákiai lexikona.*
Bratislava, Madách 1981. s. 62
94. *Csanda, Alexander: Slovo priateľské. Štúdie o maďarskej literatúre na Slovensku.*
Bratislava, Slovenský spisovateľ 1981. s. 59, 78, 79, 101, 117, 125, 126, 128, 129, 134, 150, 165, 166, 177, 181, 205
95. *Rezník, Jaroslav: Po literárnych stopách na Slovensku.*
Bratislava, Mladé letá 1982. s. 321
96. *Csanda, Sándor: Nemzetiségi irodalmunk és kapcsolatai.*
Bratislava, Madách 1985. 260 s.
97. *Erős, Zoltán: Magyar irodalmi helynevek A-tól Z-ig.*
Bratislava, Madách 1985. 254 s.
98. *Slovenský biografický slovník (od roku 833 do roku 1990). III.zväzok K-L.*
Martin, Matica slovenská 1989. s. 48-49

99. **Pašiaková, Jaroslava: Inšpirácie a paralely Kassákovej estetiky. Castrum Novum 5. Zborník Okresného múzea. A Járási múzeum évkönyve.**
Nové Zámky, Okresné múzeum 1991. s. 182-189
100. **Strba, Alexander: Moje mesto Nové Zámky 1842-1910. II. Významné osobnosti Nových Zámok. Portréty z duchovnej minulosti mesta.**
Nové Zámky, CROCUS 1992. s. 35-38
101. **Strba, Sándor: Városom Érsekújvár 1842-1910. II. Portrék érsekújvár múltjából.**
Nové Zámky, CROCUS 1992. s. 32
102. **Tölgyerdőre épült város.**
Dunajská Streda, Lilium Aurum 1996. s. 178-181
103. **Cselényi, László: A nélkülözhetetlen 100 könyv.**
Dunajská Streda, Lilium Aurum 1998. s. 216- 217
104. **Ki kicsoda a magyar irodalomban? (1000-től 2000-ig)**
Budapest, 2000. s. 147-148

Pozn.:

*Na titulnej strane: Ferenczy Béni Kassák 60. születésnapjára készült érme, 1947/Medailónik zhotovený k 60. výr. nar. Kassáka/

*Na str. 7 obrázok z obalu knihy: Kassák Lajos: Érsekújvár /Nové Zámky/ -(kép a címloldalról)

*Na str. 29 Čestné uznanie od Mesta Nové Zámky, 1967 /Érsekújvár által adományozott díszoklevél, 1967/

*Na str.23 a 46 titulná strana programového zóšita vydaného k sympóziu: Kassákov kód /címlodala a műsor fűzetnek, amely a szimpóziumhoz készült: A Kassák-kód/, Vydalo - kiadta: Csemadok ZO - ASZ, 2007

*Na predposlednej strane bronzová socha Lajosa Kassáka /autor Tibor Szilágyi/, 2006 /Kassák Lajos bronz szobra/, Nové Zámky - Érsekújvár

KASSÁK, Lajos: *Personálna bibliografia*

Jazyk: slovenský a maďarský

Zostavovateľ: Mária Feldinszká

**Preklad do jazyka maďarského: Adriana Godaová, Eva Pintérová,
Šarlota Vanková**

Editor a zodpovedná: Marta Szilágyiová

Vydala: Knižnica Antona Bernoláka v Nových Zámkoch

Vydanie: 1.

Počet strán: 55

Náklad: 6 ks, aj v elektronickej forme

ISBN: 978 – 80 – 968482 – 7 - 0

KASSÁK, Lajos: *Személyi bibliográfia*

Nyelv: szlovák és magyar

Összeállította: Feldinszki Mária

Magyar nyelvű fordítás: Goda Adriana, Pintér Éva, Vankó Sarolta

A kiadásért felelős: Szilágyi Márta

Kiadta: az érsekújvári Anton Bernolák Könyvtár

Kiadás: 1.

Oldalszám: 55

Példány: 6, elektronikus formában is

ISBN: 978 – 80 – 968482 – 7 - 0